TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

METODIKA CITOVÁNÍ

MGR. MARTA ZIZIENOVÁ,
DOC. ING. PAVLA VRABCOVÁ, PH.D.,
ING. JAN KOPRNICKÝ, PH.D.,
ING. LUBOŠ BĚHÁLEK, PH.D.

3. UPRAVENÉ VYDÁNÍ

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

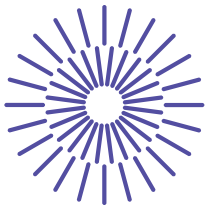

Metodika citování

Autoři:

Mgr. Marta Zizienová,
doc. Ing. Pavla Vrabcová, Ph.D.,
Ing. Jan Koprnický, Ph.D.,
Ing. Luboš Běhálek, Ph.D.

Liberec 2023

Recenzentky: PhDr. Lenka Pešková, Dis.; Mgr. Tereza Garamszegi; Mgr. Jitka Vencláková

© Mgr. Marta Zizienová; doc. Ing. Pavla Vrabcová, Ph.D.; Ing. Jan Koprnický, Ph.D.; Ing. Luboš Běhálek, Ph.D.

ISBN 978-80-7494-650-9

Vydala Technická univerzita v Liberci v roce 2023.

Metodika citování

Abstrakt

Tato metodika stanovuje pravidla pro citování v kvalifikačních, vědeckých a dalších pracích na Technické univerzitě v Liberci.

Klíčová slova: bibliografické citace, citování zdrojů, ČSN ISO 690:2022

Citation guidelines

Abstract

This methodology sets out the rules for referencing in academic theses, scientific and other works at the Technical University of Liberec.

Keywords: standard citation forms, references, ČSN ISO 690:2022

Poděkování

Rádi bychom poděkovali všem, kteří přispěli ke vzniku této metodiky.

Obsah

Seznam zkratek 9

1 Úvod **12**

2 Přímá a nepřímá citace **14**
2.1 Přímá citace 14
2.2 Nepřímá citace 14

3 Citace **16**
3.1 Systém autor-datum (harvardský systém) 16
3.1.1 Příklad textu a seznamu literatury 17
3.2 Číselný systém 18
3.2.1 Příklad textu a seznamu literatury 18
3.3 Systém jmenných značek 19
3.3.1 Příklad textu a seznamu literatury 19
3.4 Průběžné poznámky 20
3.4.1 Příklad textu a seznamu literatury 20
3.5 Implicitní systém 21
3.5.1 Příklad textu a seznamu literatury 21

4 Sekundární citace **22**
4.1 Systém autor-datum 22
4.2 Číselný systém 22
4.3 Průběžné poznámky 22

5 Zásady tvorby bibliografických citací **24**
5.1 Tvůrci 24
5.2 Názvy 25
5.3 Formáty 26
5.4 Vydání a verze 26
5.5 Edice 26
5.6 Místo a vydavatel 26
5.7 Rok či datum 27
5.8 Ročník a číslo, či datum 27
5.9 Rozsah 28

5.10 Identifikátory . . . 28
5.11 Dostupnost . . . 28
5.12 Přístup . . . 29

6 Vzory pro bibliografické citace 30
6.1 Tištěné informační zdroje . . . 30
6.1.1 Tištěná kniha bez autora . . . 30
6.1.2 Tištěná kniha s jedním autorem . . . 31
6.1.3 Tištěná kniha se dvěma autory . . . 32
6.1.4 Tištěná kniha se třemi až pěti autory . . . 33
6.1.5 Tištěná kniha se šesti a více autory . . . 34
6.1.6 Tištěná kniha s editorem nebo editory . . . 35
6.1.7 Kapitola v tištěné knize . . . 36
6.1.8 Tištěný článek s jedním autorem . . . 37
6.1.9 Tištěný článek s více autory . . . 38
6.1.10 Tištěná kvalifikační práce . . . 39
6.1.11 Tištěný zákon . . . 40
6.1.12 Tištěná vyhláška . . . 41
6.1.13 Tištěný věstník . . . 42
6.1.14 Tištěná norma . . . 43
6.1.15 Tištěný notový záznam . . . 44
6.1.16 Tištěná mapa . . . 45
6.2 Informační zdroje dostupné elektronicky . . . 46
6.2.1 Elektronická kniha . . . 46
6.2.2 Kapitola v elektronické knize . . . 47
6.2.3 Elektronický článek . . . 48
6.2.4 Elektronická kvalifikační práce . . . 49
6.2.5 Elektronický zákon . . . 50
6.2.6 Elektronická vyhláška . . . 51
6.2.7 Elektronický věstník . . . 52
6.2.8 Legislativa Evropské unie . . . 53
6.2.9 Elektronická norma . . . 54
6.2.10 Elektronický patent, elektronický užitný vzor . . . 55
6.2.11 Elektronický poster z konference . . . 56
6.2.12 Elektronická mapa . . . 57
6.2.13 Web . . . 58
6.2.14 Webová stránka . . . 59
6.2.15 E-mail . . . 60
6.2.16 Příspěvek na sociální síti . . . 61
6.2.17 Video . . . 63
6.2.18 Dataset . . . 64
6.2.19 Software . . . 65
6.2.20 Materiálový list . . . 66

6.3 Speciální případy 67
6.3.1 Přednáška, ústní sdělení 67
6.3.2 Obrázek 68

7 Typické typografické chyby **69**
7.1 Dvě tečky za sebou 69
7.2 Zalomení na koncích řádků 69
7.3 Jednopísmenková slova na koncích řádků 70

Použitá literatura **72**

Seznam zkratek

a.R.	am Rhein
a. s.	akciová společnost
AI	umělá inteligence
aj.	a jiné
aktualiz.	aktualizované
Anon.	Anonym
ARK	Archival Resource Key
Aufl.	Auflage
AV ČR	Akademie věd České republiky
Bd.	Band
bearb.	bearbeitet
CD-ROM	Compact Disc - Read-Only Memory
cit.	citováno
cm	centimetr
CZ	Česká republika
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSN	česká technická norma
ČSN EN	česká verze normy převzaté Evropskou komisí pro normalizaci
ČSN EN IEC	česká verze normy IEC převzaté Evropskou komisí pro normalizaci
ČSN EN ISO	česká verze mezinárodní normy ISO převzaté Evropskou komisí pro normalizaci
ČSN ISO	česká technická norma převzatá z mezinárodní normy
DOI	Digital Object Identifier
dopl.	doplněné
ed.	edition či editor
éd.	édition
el.	elektronické
EN	evropská norma
EPUB	electronic publication
ES	Evropské společenství
et al.	et alii
ETSI	Evropský ústav pro telekomunikační normy
EU	Evropská unie
FVHE	Fakulta veterinární hygieny a ekologie

GPU/TPU	Graphics Processing Unit/Tensor Processing Unit
HDL	Handle
HN	Hospodářské noviny
ICT	informační a komunikační technologie
IEC	Mezinárodní elektrotechnická komise
ISAN	International Standard Audiovisual Number
ISBN	International Standard Book Number
ISMN	International Standard Music Number
ISO	International Standard Organization
ISRC	International Standard Recording Code
ISRN	International Standard Technical Report
ISSN	International Standard Serial Number
ISWC	International Standard Musical Code Work
Jahrg.	Jahrgang
JIT.	Just In Time
Kč	Koruna česká
Ltd.	Limited
MF	Ministerstvo financí
MKP	Městská knihovna v Praze
mld.	miliarda
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
např.	například
NERP	Národní environmentální reportingová platforma
n°	numéro
no.	number
Op.	Opus
PDF	Portable Document Format
PhD	philosophiæ doctor
PMID	PubMed identifier
přihl.	přihlášeno
PURL	Persistent Uniform Resource Locator
pozn.	poznámka
přeprac.	přepracované
roč.	ročník
rozšíř.	rozšířené
s.	strana či strany
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
Sb.	Sbírka zákonů
SIEF	International Society for Ethnology and Folklore
SNKLHU	Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění
sv.	svazek

SVB	Silicon Valley Bank
tj.	to je
TU	Technická univerzita
TUL	Technická univerzita v Liberci
tzn.	to znamená
uděl.	uděleno
upr.	upravené
URL	Uniform Resource Lokator
URN	Uniform Resource Name
ÚNMZ	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
UTB	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
vol.	volume
vyd.	vydání
WHO	World Health Organization
WO	patent Světové organizace duševního vlastnictví
XL	extra veliký
XLS	přípona souborů specifikace Office Open XML
ZČU	Západočeská univerzita v Plzni

1 Úvod

Tato metodika vychází z aktuálně platné české citační normy *ČSN ISO 690:2022 Informace a dokumentace — Pravidla pro bibliografické citace a citace informačních zdrojů* [1], která byla vydána v závěru roku 2022. Při aktualizaci české citační normy došlo k mnoha významným změnám: od terminologie, přes omezení typografických prostředků v bibliografických citacích až po rozšíření pravidel pro citování elektronických zdrojů [1]. Tato metodika neuplatňuje všechna pravidla nové citační normy; aplikuje ta pravidla, která jsou žádoucí na Technické univerzitě v Liberci. Jednotlivé fakulty si dále uzpůsobují pravidla dle svých potřeb ve směrnicích pro tvorbu závěrečných prací [2].

Nejdůležitější změny, které se projevily v tomto manuálu oproti předchozí publikaci *Metodika zpracování bibliografických citací a pravidla pro psaní citací, 2. vydání* [3] jsou následující:

- Odkaz v textu, který v textu práce směřuje na zdrojový informační zdroj, se nyní místo „odkaz v textu“ nazývá „citace“.
- Místo maximálně tří tvůrců se v bibliografické citaci uvádí tvůrců pět, zkratka et al. se aplikuje od šesti a výše tvůrců.
- Ročník a číslo u časopisů se označují slovně, nepoužívá se odlišení tučným písmem resp. závorkou.
- Metodika je rozšířená o nové typy informačních zdrojů dle potřeb Technické univerzity v Liberci, např. software a datasety.

Zásadními požadavky při citování jsou následující pravidla:

1. Dodržovat v celém díle jednotný citační styl, formát a interpunkci. Citační styly tedy nelze kombinovat.
2. Jasným a zřetelným způsobem označovat informace převzaté z jiných děl (citáty či parafráze).
3. Uvádět v bibliografické citaci tolik údajů, aby byl citovaný zdroj jednoznačně identifikovatelný a dohledatelný.
4. Neveřejné zdroje (rozhovor, e-mail aj.) citovat jen tehdy, pokud nelze danou informaci nalézt ve veřejných informačních zdrojích.

5. Kontrolovat správnost údajů získaných pomocí programů, chyby opravovat podle primárního informačního zdroje.

Existuje množství nástrojů – referenčních manažerů, které umožňují efektivněji pracovat se zdroji informací a citovat ve vlastních pracích. Doporučit můžeme Zotero [4], JabRef [5] a citace PRO [6]. Bibliografické citace vytvořené pomocí referenčních manažerů aktuálně neaplikují všechna pravidla normy ČSN ISO 690:2022 a také pravidla zmíněná v této metodice citování.

2 Přímá a nepřímá citace

Studium a použití poznatků z informačních zdrojů spočívá v hledání shod a rozporů mezi jednotlivými odborníky – autory. Principy citování jsou povinné a jsou zakotvené v zásadách akademické etiky a v autorském zákoně.

Při citování se do vlastní práce vkládají tři části – (ne)přímá citace, bibliografická citace a citace (dříve odkaz v textu). Převzaté údaje lze v textu použít jako přímou citaci (čili citát), nebo jako nepřímou citaci (čili parafrázi). Seznam literatury je tvořen bibliografickými citacemi jednotlivých informačních zdrojů. Propojení převzatých textů a bibliografických citací zajišťují citace (dříve odkazy v textu).

2.1 Přímá citace

V přímé citaci (citátu) se údaj do vlastního textu přebírá přesně tak, jak je uveden v původním dokumentu. Přímá citace se píše kurzívou a v uvozovkách. Text je přepsán doslovně a nelze vynechat žádnou jeho část[1]. U přímé citace se v citaci uvádí strany z původního dokumentu, na kterých je daný údaj uveden, pokud je původní dokument stránkovaný. Níže jsou uvedeny příklady přímé citace.

Příklad 1 – systém autor-datum

„*Čtyři hlavní skupiny infekcí spojených se zdravotní péčí, které jsou nejčastější, mají nejzávažnější důsledky a jejich výskyt lze účinně preventivně ovlivnit*“ (Kapounová, 2020, s. 177).

Příklad 2 – číselný systém

„*Islám je vedle judaismu a křesťanství třetím, tedy nejmladším monoteistickým náboženstvím*“ [2, s. 11].

2.2 Nepřímá citace

Při nepřímé citaci se informace uvádí vlastními slovy, a to bez kurzívy. Nepřímá citace se nepíše v uvozovkách a v citaci není nutné uvádět strany.

[1] Pokud je součástí citátu odkaz na jiný zdroj, jedná se o sekundární citaci. Tento způsob citování není doporučený, viz kapitola 4.

Originální znění informací použitých v příkladu 1 a 2 lze ověřit v kapitole 2.1.

Příklad 1 – systém autor-datum
Prevence je účinná při odstranění infekcí spojených se zdravotní péčí (Kapounová, 2020).

Příklad 2 – číselný systém
Islám je třetím nejmladším náboženstvím s vírou v jednoho Boha [2].

3 Citace

U každé přímé nebo nepřímé citace v textu se pomocí citace odkazuje do seznamu použité literatury, a to tak, aby bylo možné přesně určit zdroj citované informace. Citace je tedy odkaz v psaném textu na jiný informační zdroj nebo jeho část, který je proveden jedním ze systémů popsaných v kapitolách 3.1 až 3.5.

V různých oborech jsou preferované různé citační systémy. Pro jednotlivé obory lze doporučit následující systémy:

- architektura: systém autor-datum,
- ekonomie: systém autor-datum,
- lékařství: systém autor-datum či číselný systém,
- pedagogika: systém autor-datum,
- technika: číselný systém,
- textil: systém autor-datum.

Na Technické univerzitě v Liberci se v případě systému autor-datum používají kulaté závorky, v případě číselného systému převládá používání hranatých závorek.

3.1 Systém autor-datum (harvardský systém)

U harvardského systému citování se v seznamu literatury ve všech bibliografických citacích přesouvá rok vydání za autory. Pokud informační zdroj autora nemá, píše se místo něj na pozici příjmení [ANON.]. Pokud se vyskytuje u různých zdrojů stejný autor a rok, pak se jednotlivé dokumenty od sebe odlišují malými písmeny abecedy přidanými za rok vydání (NOVÁK, Richard et al., 2020a; následuje NOVÁK, Richard et al., 2020b atd.).

V citaci se uvádí příjmení autorů, rok včetně rozlišujícího písmene a u přímé citace také číslo citované strany, např. (Pokorná et al., 2019) nebo (Košta, 2013, s. 54). Pokud se příjmení autora vyskytuje v textu, v citaci se potlačuje a uvádí se jen rok s případnou citovanou stranou (např. Dle Kapounové (2020) každý rok postihne zhruba půl milionu Evropanů srdeční zástava.).

Pokud dva či více zdrojů informací obsahují stejný údaj, v textu se uvádí citace za sebou v jedné závorce a oddělují se středníkem, např. (Novák, 2016; Procházková et al., 2017, s. 54).

Citace na informační zdroj bez autora:

(Anon., 2016)

Citace na informační zdroj s jedním autorem:

(Košta, 2013)

Citace na informační zdroj se dvěma autory:

(Novák a Procházka, 2022)

Citace na informační zdroj s více jak dvěma autory:

(Svoboda et al., 2021)

Pokud se citace s více autory po zkrácení shoduje s jinou citací, pak se přidává příjmení dalších autorů, až vznikne v citaci rozdíl, např.

(Svoboda, Novák a Malý, 2021)
(Svoboda, Novák a Zelený, 2021)

V seznamu literatury jsou jednotlivé záznamy řazeny abecedně vzestupně, následně u totožných autorských údajů chronologicky, následně abecedně dle názvu.

3.1.1 Příklad textu a seznamu literatury

Cenné údaje byly v publikaci Transcultural concepts in nursing care (Andrews a Boyle, 2016). Hlavní infekce související se zdravotní péčí lze dle Kapounové (2020) ovlivnit pomocí prevence. „*Čtyři hlavní skupiny infekcí spojených se zdravotní péčí, které jsou nejčastější, mají nejzávažnější důsledky a jejich výskyt lze účinně preventivně ovlivnit*“ (Kapounová, 2020, s. 177). „*Nově se začalo používat měření teploty v uších speciálním teploměrem, který byl taktéž digitální*“ (Pospíšilová a Tóthová, 2015, s. 160).

Tomšej (2020b) udává příklad toho, kdy zaměstnanci mohou lhát zaměstnavateli o svém zdraví. I tak ale existují povolání, kde zdravotní stav zaměstnance je předpokladem pro výkon práce. Pokud zdravotní stav zaměstnance brání výkonu takového povolání a zaměstnanec je posouzen jako nezpůsobilý, nejedná se o diskriminaci na základě zdravotního stavu (Tomšej, 2020a). Ochrana zdraví studenta je dle § 62 zákona o vysokých školách (Česko, 1998) nezbytná i při výkonu vysokoškolské praxe.

Seznam literatury:

ANDREWS, Margaret M. a Joyceen S. BOYLE, 2016. *Transcultural concepts in nursing care*. 7th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer. ISBN 978-1-4511-9397-8.

ČESKO, 1998. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 39, s. 5388–5419. ISSN 1211-1244.

KAPOUNOVÁ, Gabriela, 2020. *Ošetřovatelství v intenzivní péči*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Sestra. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0130-6.

POSPÍŠILOVÁ, Eva a Valérie TÓTHOVÁ, 2015. *Vývoj vybraných ošetřovatelských postupů od nejstarších dob po současnost*. V Praze: Triton. ISBN 978-80-7387-824-5.

TOMŠEJ, Jakub, 2020a. *Diskriminace na pracovišti*. Právo pro praxi. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-1014-8.

TOMŠEJ, Jakub, 2020b. *Zdraví a nemoc zaměstnance*. Právo pro praxi. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1015-5.

3.2 Číselný systém

Číselné citace se v textu píší od čísla 1 vzestupně, tj. v pořadí, ve kterém jsou prvně citovány. Čísla se uvádí v kulatých nebo hranatých závorkách nebo v horním indexu; na Technické univerzitě v Liberci je doporučeno používání hranatých závorek. K již zmíněné literatuře je možné se vrátit, ovšem je třeba zachovat číslo použité literatury (např. 1, 2, 3, 4, 2). Neposloupné číslování (např. 1, 5, 3, 4) není povoleno.

Odstavec není možné vytvářet tak, že se převezmou informace z různých dokumentů, vypíší se do jednoho odstavce a na jeho konec se uvedou všechny citace. Citaci na použitý zdroj je nutné uvést přímo za citovaný text. Seznam literatury je řazen dle čísel vzestupně. Pokud dva či více zdrojů informací obsahují stejný údaj, v textu se uvádí číselné citace za sebou v jedné závorce a oddělují se čárkou, např. [1, 4].

3.2.1 Příklad textu a seznamu literatury

Cenné údaje byly v publikaci Transcultural concepts in nursing care [1]. „*Čtyři hlavní skupiny infekcí spojených se zdravotní péčí, které jsou nejčastější, mají nejzávažnější důsledky a jejich výskyt lze účinně preventivně ovlivnit*“ [2, s. 177]. „*Nově se začalo používat měření teploty v uších speciálním teploměrem, který byl taktéž digitální*“ [3, s. 160]. Ochrana zdraví studenta je dle § 62 zákona o vysokých školách nezbytná i při výkonu vysokoškolské praxe [4].

Seznam literatury:

[1] ANDREWS, Margaret M. a Joyceen S. BOYLE. *Transcultural concepts in nursing care*. 7th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-1-4511-9397-8.

[2] KAPOUNOVÁ, Gabriela. *Ošetřovatelství v intenzivní péči*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Sestra. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-0130-6.

[3] POSPÍŠILOVÁ, Eva a Valérie TÓTHOVÁ. *Vývoj vybraných ošetřovatelských postupů od nejstarších dob po současnost*. V Praze: Triton, 2015. ISBN 978-80-7387-824-5.

[4] ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388–5419. ISSN 1211-1244.

3.3 Systém jmenných značek

Pro každou bibliografickou citaci je autorem vytvořena jedinečná jmenná značka. Tato značka je uvedena v seznamu literatury v hranatých závorkách před dotyčnou bibliografickou citací. Citace v textu jsou tvořené těmito jmennými značkami psanými v kulatých nebo hranatých závorkách nebo v horním indexu. Seznam literatury je řazen abecedně dle jmenných značek. Pokud dva či více zdrojů informací obsahují stejný údaj, v textu se uvádí všechny jmenné značky za sebou, např. [POIUZ] [TREWQ].

3.3.1 Příklad textu a seznamu literatury

Cenné údaje byly v publikaci Transcultural concepts in nursing care [TCINC]. „*Čtyři hlavní skupiny infekcí spojených se zdravotní péčí, které jsou nejčastější, mají nejzávažnější důsledky a jejich výskyt lze účinně preventivně ovlivnit*“ [OVIP, s. 177]. „*Nově se začalo používat měření teploty v uších speciálním teploměrem, který byl taktéž digitální*“ [VVOPONDPS, s. 160]. Ochrana zdraví studenta je dle § 62 zákona o vysokých školách [ZOVŠ] nezbytná i při výkonu vysokoškolské praxe.

Seznam literatury:

[OVIP] KAPOUNOVÁ, Gabriela. *Ošetřovatelství v intenzivní péči*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Sestra. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-0130-6.

[TCINC] ANDREWS, Margaret M. a Joyceen S. BOYLE. *Transcultural concepts in nursing care*. 7th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-1-4511-9397-8.

[VVOPONDPS] POSPÍŠILOVÁ, Eva a Valérie TÓTHOVÁ. *Vývoj vybraných ošetřovatelských postupů od nejstarších dob po současnost*. V Praze: Triton, 2015. ISBN 978-80-7387-824-5.

[ZOVŠ] ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388–5419. ISSN 1211-1244.

3.4 Průběžné poznámky

Průběžné citace se v textu píší od čísla 1 vzestupně, tj. v pořadí, ve kterém jsou prvně citovány. Uvádí se v kulatých nebo hranatých závorkách nebo v horním indexu přímo za citovanou informací. Neposloupné číslování (např.[1, 5, 3, 4]) není povoleno. Opakovaná citace již jednou citovaného zdroje získává v textu nové číslo.

Odstavec není možné vytvářet tak, že se převezmou informace z různých dokumentů, vypíší se do jednoho odstavce a na jeho konec se uvedou všechny citace. Citaci na použitý zdroj je nutné uvést přímo za citovaný text.

Pokud dva či více zdrojů informací obsahují stejný údaj, v textu se uvádí průběžné citace za sebou a oddělují se čárkou, např. ([3, 4]).

Na téže straně, kde je citovaná informace, se vytváří poznámka pod čarou. V textu poznámky lze uvést celou bibliografickou citaci či jen zkrácený tvar ve formátu PŘÍJMENÍ PRVNÍHO TVŮRCE, *Název*, rok, č. strany (například NOVÁK, *Fyzika*, 2023, s. 57) či u více tvůrců PŘÍJMENÍ PRVNÍHO TVŮRCE et al. (např. (MAGERČIAKOVÁ et al., *Motivace sester po pandemii covidu-19*, 2023, s. 14).

Seznam literatury je řazen dle čísel vzestupně. Pokud se informační zdroj cituje vícekrát, u první číslice se píše kompletní bibliografická citace, u dalších jen první příjmení, číslice první bibliografické citace a případně u přímé citace strana (např. KAPOUNOVÁ, pozn. 2, s. 65.).

3.4.1 Příklad textu a seznamu literatury

V publikaci Transcultural concepts in nursing care[1] byly cenné informace. Hlavní infekce související se zdravotní péčí[2] lze ovlivnit pomocí prevence. „*Nově se začalo používat měření teploty v uších speciálním teploměrem, který byl taktéž digitální.*“[3] „*Srdeční zástava postihuje v Evropě přibližně půl milionu osob ročně.*“[4] Ochrana zdraví studenta je dle § 62 zákona o vysokých školách[5] nezbytná i při výkonu vysokoškolské praxe.

Poznámky pod čarou:

[1] ANDREWS et al., *Transcultural concepts in nursing care*, 2016.

[2] KAPOUNOVÁ, *Ošetřovatelství v intenzivní péči*, 2020.

[3] POSPÍŠILOVÁ et al., *Vývoj vybraných ošetřovatelských postupů od nejstarších dob po současnost*, 2015, s. 160.

[4] KAPOUNOVÁ, *Ošetřovatelství v intenzivní péči*, 2020, s. 27.

[5] ČESKO. *Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)*, 1998.

Seznam literatury:

1. ANDREWS, Margaret M. a Joyceen S. BOYLE. *Transcultural concepts in nursing care*. 7th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-1-4511-9397-8.
2. KAPOUNOVÁ, Gabriela. *Ošetřovatelství v intenzivní péči*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Sestra. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-0130-6.
3. POSPÍŠILOVÁ, Eva a Valérie TÓTHOVÁ. *Vývoj vybraných ošetřovatelských postupů od nejstarších dob po současnost*. V Praze: Triton, 2015. ISBN 978-80-7387-824-5.
4. KAPOUNOVÁ, pozn. 2.
5. ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388–5419. ISSN 1211-1244.

3.5 Implicitní systém

Implicitní systém lze použít v případě citování norem, které mají vždy své unikátní označení pomocí čísel norem. Citace v textu jsou tvořené čísly norem. Bibliografické citace začínají také číslem normy. Seznam literatury je řazen abecedně dle prvního prvku.

3.5.1 Příklad textu a seznamu literatury

V normě ETSI EN 301 549 V2.1.2 je definován autorský nástroj (authoring tool) jako software, který lze použít k vytváření nebo úpravě obsahu. Na straně 14 normy ČSN ISO 690:2022 je vymezen termín databáze jako „*sbírka (3.6) strojově čitelných informací uspořádaných tak, že mohou být snadno zpřístupněny, spravovány a aktualizovány*“. Norma ČSN EN 12464-1:2022 definuje pouze dva termíny – místo činnosti, resp. podání tvaru; modelování.

Seznam literatury:

ČSN EN 12464-1:2022, *Světlo a osvětlení — Osvětlení pracovišť — Část 1: Vnitřní pracoviště*. 2022. Dostupné z: https://sponzorpristup.agentura-cas.cz/. [sponzorovaný přístup].

ČSN ISO 690:2022, *Informace a dokumentace — Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. 2022. Dostupné z: https://csnonline.agentura-cas.cz/. [paywall].

ETSI EN 301 549 V2.1.2, *Accessibility requirements for ICT products and services*. 2018. Dostupné z: https://www.etsi.org/deliver/etsi_en/301500_301599/301549/02.01.02_60/en_301549v020102p.pdf. [volně dostupné].

4 Sekundární citace

Sekundární citace neboli citace citace je citování informačního zdroje, který cituje jiný informační zdroj. Tento způsob citování není doporučený. Vždy by měl být dohledán původní zdroj informace a citovaná informace by v něm měla být ověřena. Sekundární citování je možné pouze ve výjimečných případech.

Z citace v textu by mělo být vždy zřejmé, že se jedná o sekundární citaci, měl by být sdělen původní autor dané informace. V seznamu literatury se uvádí pouze sekundární informační zdroj. Původní dokument, který nebyl použit, se v seznamu literatury nepíše [7].

4.1 Systém autor-datum

Rydell ve své knize zmiňuje názor Petera Gaye, že Výmar byl pro Německo nadějí na nový začátek (Gay, 1970 cit. podle Rydell, 2017).

Seznam literatury:

RYDELL, Anders, 2017. *Zloději knih: pátrání po zmizelých knihovnách*. Tema; svazek 27. Zlín: Kniha Zlin. ISBN 978-80-7473-532-5.

4.2 Číselný systém

Rydell ve své knize zmiňuje názor Petera Gaye, že Výmar byl pro Německo nadějí na nový začátek [1].

Seznam literatury:

[1] RYDELL, Anders. *Zloději knih: pátrání po zmizelých knihovnách*. Tema; svazek 27. Zlín: Kniha Zlin, 2017. ISBN 978-80-7473-532-5.

4.3 Průběžné poznámky

Rydell ve své knize zmiňuje názor Petera Gaye, že Výmar byl pro Německo nadějí na nový začátek[1].

Poznámka pod čarou:

[1] RYDELL, *Zloději knih: pátrání po zmizelých knihovnách*, 2017.

Seznam literatury:

1. RYDELL, Anders. *Zloději knih: pátrání po zmizelých knihovnách*. Tema; svazek 27. Zlín: Kniha Zlin, 2017. ISBN 978-80-7473-532-5.

5 Zásady tvorby bibliografických citací

Jednotlivé datové prvky pro popis informačního zdroje (dále metadata) se přebírají primárně přímo z citovaného dokumentu v tomto pořadí: titulní stránka či její ekvivalent (titulní obrazovka aj.), vložená či externí metadata (zdrojový kód aj.), obálka, pouzdro, průvodní dokumentace (návod k obsluze aj.), zdrojový kód webové stránky. Sekundárními zdroji metadat jsou katalogy knihoven a elektronické databáze, které slouží především k ověření přesnosti metadat, případně k dohledání chybějících metadat.

Metadata převzatá ze sekundárních zdrojů či doplněná autorem citace se uvádějí v hranatých závorkách, např. `[citováno 2023-01-30]`.

Pokud se jeden konkrétní údaj vyskytuje ve zdroji informace v několika různých variantách, používá se nejvýrazněji uvedená podoba údaje, případně podoba ověřená v sekundárních zdrojích.

Metadata mají pevně dané pořadí a způsob zápisu dle zvoleného citačního stylu.

Platí zásada zachování pravopisných norem, tzn. dodržují se pravidla pravopisu konkrétního jazyka, ve kterém jsou metadata napsaná.

Platí také zásada zachování jazyka, čili jednotlivá metadata se používají v originálním jazyce, nepřekládají se. Např. název anglické knihy zůstává `The tragedy of Romeo and Juliet`, jméno britského nakladatele `Oxford University Press`, anglický údaj o vydání v anglicky napsané knize `2nd ed.`

U příspěvků z konferenčních sborníků se vytváří bibliografická citace buď podle vzoru pro kapitolu z knihy (týká se jednorázových konferencí) nebo podle vzoru pro článek (platí u konferencí, které se opakují).

5.1 Tvůrci

Tvůrcem informačního zdroje mohou být osoby nebo korporace (firmy, instituce, konference aj.). Nástroje umělé inteligence (dále AI; např. ChatGPT, DALL · E, Midjourney, Lumen5) se neuvádějí jako autoři ani jako spoluautoři v bibliografických citacích, použití AI je ovšem nutné zmínit v samotném díle (v úvodu či použitých metodách).

Jména osob se uvádějí tak, jak jsou napsaná v citovaném informačním zdroji. V případě rozdílných variant jména v jednotlivých citacích se ve všech bibliografických citacích použije jednotná podoba jména tak, aby všechna díla stejného autora používala stejné údaje o tvůrci (např. `ROWLING, J. K.` a `ROWLING, Joanna`

K. a ROWLINGOVÁ, J. K. se sjednotí na ROWLING, J. K.)[1]. **Příjmení** všech autorů se píší velkými písmeny. Akademické tituly se neuvádějí. **Křestní jména** se píší tak, jak jsou uvedena v informačním zdroji, např. JAROŠOVÁ, Darja a Renáta ZELENÍKOVÁ. Uvádí se všechna křestní jména, která jsou v dokumentu. Pokud je u autora uvedena jen iniciála místo celého křestního jména, uvádí se za ní tečka, např. VOLANDES, A. E. Uvádí se všechny iniciály autora, např. PURKYNĚ, J. E.

V případě jednoho až pěti autorů se uvádějí všichni autoři (např. BRDLÍK, Pavel; Jan NOVÁK; Martin BORŮVKA; Luboš BĚHÁLEK a Petr LENFELD). Pokud má informační zdroj šest či více autorů, uvádí se prvních pět autorů a místo zbývajících autorů se píše zkratka **et al.** (např. HLAVÁČKOVÁ, Veronika; Rojina SHRESTHA; Eva HOFMANOVÁ; Pavel KEJZLAR; Jakub ŘÍHA et al.). Před et al. se nepíše čárka.

Za jmény **editora či editorů** se uvádí zkratka (ed.) (např. DAVIDSON, Ronald J. (ed.) či MAREŠOVÁ, Vilma a Pavla URBÁŠKOVÁ (ed.)).

Pokud je autorem **organizace**, pak se používá její oficiální název, který se píše velkými písmeny (např. TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI). V případě, že se jedná o název, který má ustálenou a obecně známou zkratku, lze tuto zkratku použít, ovšem je nutné ji uvést do seznamu použitých zkratek (např. pokud je autorem citovaného zdroje instituce Světová zdravotnická organizace, v bibliografické citaci ji lze zkrátit na WHO).

Pokud informační zdroj tvůrce nemá, pak

v systému jméno-datum, systému jmenných značek a implicitním systému se místo tvůrce píše zkratka [Anon.],

v číselném systému a v průběžných poznámkách se údaj vynechává a ničím se nenahrazuje. Bibliografická citace pak začíná názvem informačního zdroje.

5.2 Názvy

Název informačního zdroje se píše kurzívou. Pokud je v bibliografické citaci více názvů, pak kurzívou se píše název celku. Tedy pokud se cituje článek z odborného periodika, pak kurzívou je jen název odborného periodika. Stejně tak, pokud se cituje kapitola z knihy, tak kurzívou je název knihy, u bibliografické citace webové stránky je kurzívou název webu.

Označení a název dílu (neboli svazku, anglicky volume) je také součástí názvu a uvádí se rovněž kurzívou (např. *Vnitřní lékařství. I. díl*).

Pokud je součástí názvu otazník či vykřičník, pak musí být také uveden a tečka za ním se vynechává (např. *Chcete se dostat na lékařskou fakultu?*).

Podnázev, tedy údaj doplňující název (např. *Alergie: léčba a odstranění příčin alergických reakcí*) není povinný, ovšem protože má značnou informační hodnotu, je doporučeno jej uvádět.

[1] Pro nalezení preferované formy jména se využívá databáze Národní autority ČR viz https://autority.nkp.cz/ [8] či obdobné zahraniční databáze.

5.3 Formáty

U netištěných zdrojů informací je povinné uvést formát (např. PDF, MP4, EPUB, program, video, dataset) a dále typ nosiče, na kterém je informační zdroj dostupný (např. online, CD-ROM, magnetofonová kazeta). U tradičních tištěných zdrojů se tento údaj neuvádí.

5.4 Vydání a verze

První vydání se neuvádí, v ostatních případech je vydání povinné. Vydání je doporučeno zkracovat (např. 3. vyd., 2. rozšíř. vyd., V MKP 3. el. vyd.).

Vydání se uvádí v jazyce informačního zdroje, tedy nepřekládá se do českého jazyka (anglicky 2nd ed., německy 5., neu bearb. Aufl., francouzsky 26ème éd. aj.).

Údaje o verzi se vždy uvádí (např. verze článku před recenzním řízením Preprint, verze článku publikovaná na Internetu před vytištěním daného čísla časopisu Online first, rozpracovaná verze normy Draft, verze programu Verze 2.4, verze datové sady Verze 1).

5.5 Edice

Edice je údaj o nakladatelské řadě či sérii, do které citovaný informační zdroj spadá. Příkladem je např. edice vydavatelství Grada nazvaná Sestra. Název edice se často nachází na obálce dokumentu nebo na stránce proti titulnímu listu. V angličtině mnohdy obsahuje slovo „serie“. Jednotlivé dokumenty patřící do edice mohou být číslované. Název edice a číslo v edici je doporučeno uvádět; údaje se přebírají z citovaného zdroje (např. Edice moderních švýcarských autorů, sv. 8).

5.6 Místo a vydavatel

Pokud je v informačním zdroji uvedeno více míst vydání, píše se vždy jen první místo vydání, tedy město. Údaj se uvádí tak, jak je napsán v citovaném zdroji informace (např. Praha, V Liberci). Názvy států či zkratky unijních států USA se neuvádí.

Uvádí se pouze jedno jméno vydavatele, v případě více vydavatelů se píše název prvního vydavatele. Údaj se opisuje tak, jak je uveden ve zdroji informace, nezkracuje se (např. Vydavatelství Univerzity Palackého Olomouc). Forma obchodní společnosti se vynechává (např. s. r. o., a. s., Ltd.).

V případě, že místo či vydavatel nejsou k dispozici, v bibliografické citaci se vynechávají.

5.7 Rok či datum

Rok vydání či datum vydání se píší tak, jak jsou uvedené v citovaném dokumentu; píší se arabskými číslicemi.

U tištěných zdrojů se používá pouze rok vydání (např. `2023`).

V případě, že v informačním zdroji není uveden rok vydání, ale pouze rok copyrightu, zapisuje se i se symbolem copyrightu © (např. `© 2021`).

U elektronických zdrojů se uvádí celé datum vydání, pokud je k dispozici (např. `22. května 2019`). Za celým datem vydání se uvádí formalizovaná podoba tohoto údaje ve tvaru [RRRR-MM-DD] (např. datum 31. ledna 2023 se zapisuje ve tvaru `[2023-01-31]`). V případech, kdy je nutné uvést i čas, kdy byl informační zdroj publikován (u rozhovorů, příspěvků na sociálních sítích aj.), píše se ve tvaru [RRRR-MM-DDTHH:MM] (např. čas 14 hodin 20 minut, datum 31. ledna 2023 se zapisuje ve tvaru `[2023-01-31T14:20]`).

Datum citování se uvádí pouze u dynamických dokumentů[2]. Píše se ve tvaru [citováno RRRR-MM-DD] (např. `[citováno 2023-01-31]`). U statických dokumentů[3] se datum citování neuvádí.

5.8 Ročník a číslo, či datum

V periodických publikacích jsou použité zdroje identifikovány pomocí ročníku a čísla časopisu, nebo podle data vydání. V případě výskytu obou variant se používá pouze ročník a číslo časopisu. Tyto údaje se vždy uvádějí zkratkou v jazyce citovaného zdroje (např. citovaný český článek bude mít metadata `roč. 18, č. 2.`; anglicky psaný článek bude citován za pomoci metadat `vol. 2, no. 5`) viz tabulka 5.1, která obsahuje seznam zkratek v nejčastěji používaných jazycích. Datum se píše ve formalizované podobě RRRR-MM-DD.

Tabulka 5.1: Zkratky pro ročníky a čísla časopisů

	Ročník	Číslo časopisu
Česky	roč.	č.
Anglicky	vol.	no.
Německy	Jahrg.	Bd.
Francouzsky	vol.	n°

[2]Definice dynamického dokumentu viz Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy [9].

[3]Definice statického dokumentu viz Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy [10].

5.9 Rozsah

V bibliografických citacích informačních zdrojů, které jsou částmi jiných informačních zdrojů (např. u článků z časopisů, příspěvků z konferenčních sborníků, kapitol z knih) je rozsah povinný. Uvádí se rozsah stran (např. `s. 33–58`).

V ostatních případech není počet stran povinný a je doporučeno jej neuvádět.[4]

5.10 Identifikátory

V bibliografické citaci se uvádí jen jeden identifikátor či standardní číslo informačního zdroje.

Přednost identifikátorů či standardních čísel je stanovena následovně: DOI, ISBN[5] (pouze pokud DOI není k dispozici), ISSN (pokud ISBN není k dispozici), dále ISAN, ISMN, ISRC, ISRN, ISWC, PMID, arXiv ID a případné další identifikátory.

Perzistentní identifikátory DOI, HDL (Handle), URN, PURL a ARK se uvádějí jako hypertextové odkazy v části bibliografické citace Dostupnost a přístup podle následujícího schématu:

Dostupné z: směrovací služba/identifikátor (např. `Dostupné z:` https://doi.org/10.1016/j.cej.2017.07.132).[6] URL informačního zdroje se pak v bibliografické citaci neuvádí.

5.11 Dostupnost

Uvádí se kompletní hypertextový odkaz (celé URL, např. Dostupné z: https://portal.liberec.cz/), internetové aplikace sloužící ke zkrácení URL adres se nepoužívají.

V případě dynamických webových stránek, kdy není zaručené dlouhodobé uchování webové stránky v nezměněném stavu, je doporučeno archivovat kopii citované webové stránky[7] a v bibliografické citaci odkázat na archivovanou verzi (např. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20230211163257/https://www.fm.tul.cz/pro-uchazece. [archivováno 2023-02-11]. [citováno 2023-02-11].).

Pokud má informační zdroj perzistentní identifikátor, URL se nahrazuje tímto identifikátorem viz sekce 5.10.

[4] V případě, že autor chce uvést rozsah, uvádí se poslední číslovaná strana v knize, několik dalších nečíslovaných stran na konci se nedopočítává ani se nepřebírá údaj, který je uvedený v tiráži.

[5] Pokud má citovaný zdroj desetimístné i třináctimístné ISBN, pak se do citace použije vždy třináctimístné ISBN.

[6] Schéma HDL https://hdl.handle.net/10462/eadarc/7154, schéma URN http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:cn:39756A, schéma PURL https://purl.org/londonatil/, schéma ARK https://n2t.net/ark:/53355/cl010066723.

[7] Archivaci a zpřístupnění umožňuje digitální archiv Wayback Machine organizace Internet Archive na adrese: https://web.archive.org/save.

5.12 Přístup

U interních a firemních informačních zdrojů, které nejsou volně dostupné, se tato informace uvádí (např. `Místo: interní dokument firmy Magna`). U vzácných informačních zdrojů, které jsou k dispozici jen v konkrétní knihovně (u rukopisů, tištěných kvalifikačních prací aj.) se uvádí název knihovny a signatura či jiný lokační údaj, aby bylo možné informační zdroj dohledat (např. `Místo: Moravská zemská knihovna, signatura Moll-0006.028`).

6 Vzory pro bibliografické citace

6.1 Tištěné informační zdroje

6.1.1 Tištěná kniha bez autora

Název: podnázev. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, rok vydání. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1

#Nezapomeňte: příběhy Paměti národa. Praha: Kniha Zlin, 2022. ISBN 978-80-7662-381-1.

Příklad 2

Václav Husa. Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et historica, 5-1988. Praha: Univerzita Karlova, © 1989.

Příklad 3

Macmillan English dictionary: for advanced learners. 2nd ed. Oxford: Macmillan, 2007. ISBN 978-0-230-02493-9.

Příklad 4

Nowý zákon. V Starém městě pražském: [Jan Kamp], 1498. Přístup: Ve fondu Knihovny AV ČR, signatura 2 TE 2.

6.1.2 Tištěná kniha s jedním autorem

PŘÍJMENÍ, Jméno. *Název: podnázev*. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, rok vydání. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1
LENFELD, Petr. *Technologie II. Část 2., Zpracování plastů*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2006. ISBN 80-7372-037-X.

Příklad 2
LENFELD, Petr. *Technologie II. 2. část, Zpracování plastů*. 3. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2016. ISBN 978-80-7494-305-8.

Příklad 3
JELÍNKOVÁ, Ilona. *Klinická propedeutika pro střední zdravotnické školy*. 2., dopl. vyd. Sestra. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1052-0.

Příklad 4
THOMÉE, Vidar. *Galerkin finite element methods for parabolic problems*. Lecture notes in mathematics, 1054. Berlin: Springer, 1984. ISBN 978-3-540-12911-0.

Příklad 5
NÁRODNÍ KNIHOVNA ČESKÉ REPUBLIKY. *Dalimilova kronika: pařížský zlomek latinského překladu*. Praha: Gloriet, 2005. ISBN 80-86644-64-2.

6.1.3 Tištěná kniha se dvěma autory

PŘÍJMENÍ, Jméno a Jméno PŘÍJMENÍ. *Název: podnázev*. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, rok vydání. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1

MAČÁK, Jirka a Jana MAČÁKOVÁ. *Patologie*. 3., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3507-3.

Příklad 2

BANDŽUCH, Tomáš a Marek SKŘIPSKÝ. *Archivy tajné války. II., Světy v plamenech*. Česká fantastika, svazek 157. Praha: Straky na vrbě, 2022. ISBN 978-80-88346-21-0.

Příklad 3

ČÁP, Petr; Ondřej RYBNÍČEK et al. *Alergologie do kapsy*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Medicína. Praha: EEZY Publishing, 2022. ISBN 978-80-908638-4-2.[1]

Příklad 4

EUROSTAT a EVROPSKÁ KOMISE. *Europe in figures: Eurostat yearbook 2012*. Statistical books. Theme: general and regional statistics. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2012. ISBN 978-92-79-22085-2.

[1] V knize je uvedeno, že autoři jsou „Petr Čáp, Ondřej Rybníček a kol.“ Autoři jsou tedy zapsaní pouze dva. Zkratka „a kol.“ se nahrazuje zkratkou „et al.“

6.1.4 Tištěná kniha se třemi až pěti autory

PŘÍJMENÍ, Jméno; Jméno PŘÍJMENÍ; Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ. *Název: podnázev*. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, rok vydání. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1 – tři autoři

KACHLOVÁ, Miroslava; Jana KUČOVÁ a Veronika PETRÁŠOVÁ. *Ošetřovatelská péče v neonatologii*. Sestra. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3176-1.

Příklad 2 – čtyři autoři

ZACHAROV, Petr; Petr MÜNSTER; Jan DAŇHELKA a Radek TOMŠŮ. *Tornádo*. Věda kolem nás, 124. Výzvy a otázky. [Praha]: Středisko společných činností AV ČR, 2022.

Příklad 3 – pět autorů

KUNEŠOVÁ, Hana; Aleš KOCOUREK; Pavla BEDNÁŘOVÁ; Eva CIHELKOVÁ a Miloš NOVÝ. *Světová ekonomika: nové jevy a perspektivy*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Beckovy ekonomické učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-502-2.

Příklad 4 – pět autorů

CANNATARO, Mario; Pietro Hiram GUZZI; Giuseppe AGAPITO; Chiara ZUCCO a Marianna MILANO. *Artificial intelligence in bioinformatics: from omics analysis to deep learning and network mining*. Amsterdam: Elsevier, © 2022. ISBN 978-0-12-822952-1.

6.1.5 Tištěná kniha se šesti a více autory

PŘÍJMENÍ, Jméno; Jméno PŘÍJMENÍ; Jméno PŘÍJMENÍ; Jméno PŘÍJMENÍ; Jméno PŘÍJMENÍ et al. *Název: podnázev*. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, rok vydání. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1

VACHEK, Jan; Vít MOTÁŇ; Oskar ZAKIYANOV; Jiří MOTÁŇ; Hana CIFERSKÁ et al. *Akutní stavy ve vnitřním lékařství*. 2. vyd. Jessenius. Medicína akutních stavů. Praha: Maxdorf, © 2022. ISBN 978-80-7345-746-4.

Příklad 2

BEZÁNYIOVÁ, Kateřina; Ivan ČEPIČKA; Jan ČERNÝ; Albert František DAMAŠKA; Eliška HAVLÍČKOVÁ et al. *Život není fér!, aneb, Jak se organismy vyrovnávají s abiotickým zlem prostředí: biologická olympiáda 2022-2023, 57. ročník, přípravný text pro kategorie A, B*. Praha: Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Ústřední komise biologické olympiády, 2022. ISBN 978-80-7444-096-0.

Příklad 3

ALVAREZ, Tony G.; Gary STAUFFER; D. Maurie LUNG; Kim SACKSTEDER; Bobbi BEALE et al. *Adventure group psychotherapy: an experiential approach to treatment*. New York: Routledge, 2021. ISBN 978-0-367-33690-5.

Příklad 4

LANGFORD, Alan; John DEAN; Rob REED; David HOLMES; Jonathan WEYERS et al. *Practical skills in forensic science*. Harlow: Pearson Education, 2005. ISBN 978-0-13-114400-2.

6.1.6 Tištěná kniha s editorem nebo editory

Jména editorů (ed.). *Název: podnázev*. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, rok vydání. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1

MATOUŠEK, Petr (ed.). *Britská čítanka: Gutenbergova čítanka moderní britské prózy: anglicko-české vydání*. 3., dopl. a aktualiz. vyd. Gutenbergova čítanka, sv. 1. Praha: Labyrint revue, 2008. ISBN 978-80-86349-38-1.

Příklad 2

PŘIBÁŇ, Vladimír a Jan MRAČEK (ed.). *Neurochirurgie*. 2., přeprac. vyd. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-3688-7.

Příklad 3

MINTZEL, Alf a Heinrich OBERREUTER (ed.). *Parteien in der Bundesrepublik Deutschland*. Studien zur Geschichte und Politik. Schriftenreihe, Band 282. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 1990. ISBN 978-3-89331-051-7.

Příklad 4

KNOOP, Kevin J.; Lawrence B. STACK; Alan B. STORROW a R. Jason THURMAN (ed.). *The atlas of emergency medicine*. 5th ed. New York: McGraw-Hill Education, © 2021. ISBN 978-1-260-13494-0.

6.1.7 Kapitola v tištěné knize

`Tvůrci kapitoly. Název: podnázev kapitoly. In: Tvůrci knihy. *Název: podnázev knihy*, rozsah stran. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, rok vydání. Identifikátor dokumentu. Přístup.`

Příklad 1

NYČ, Otakar. Systémová antimykotika a jejich použití v klinické praxi. In: JINDRÁK, Vlastimil; Dana HEDLOVÁ; Pavla URBÁŠKOVÁ et al. *Antibiotická politika a prevence infekcí v nemocnici*, s. 152–157. Aeskulap. Praha: Mladá fronta, 2014. ISBN 978-80-204-2815-8.

Příklad 2

PĚTIOKÝ, Jakub a Kristýna HOIDEKROVÁ. Telerehabilitace a distanční terapie. In: NAVRÁTIL, Leoš; Aleš PŘÍHODA et al. (ed.). *Robotická rehabilitace*, s. 146–152. Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-0665-3.

Příklad 3

KOVÁČ, Dušan. TGM a Slovensko. In: ORT, Daniel a Patrik EICHLER (ed.). *Masaryk: politik na evropské úrovni: sborník z konference konané u příležitosti 80. výročí úmrtí TGM*, s. 102–121. Praha: Academia, 2022. ISBN 978-80-200-3163-1.

Příklad 4

CHEN, Xiao; Mengfan ZHANG; Tingting WAN; Penghui FAN; Kai SHI et al. 3D printing of biomaterials. In: XIAO, Pu a Jing ZHANG (ed.). *3D Printing with Light*, s. 175–202. Berlin: De Gruyter, © 2021. ISBN 978-3-11-056947-6.

6.1.8 Tištěný článek s jedním autorem

Periodikum používá ročníky a čísla časopisů

PŘÍJMENÍ, Jméno. Název článku: podnázev článku. *Název časopisu: podnázev časopisu*, ročník (rok), číslo časopisu, rozsah stran. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Periodikum používá datum

PŘÍJMENÍ, Jméno. Název článku: podnázev článku. *Název časopisu: podnázev časopisu*. RRRR-MM-DD. rozsah stran. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1
SKŘIČKOVÁ, Jana. Cílená léčba nemalobuněčného karcinomu plic v České republice. *Acta medicinae*, roč. 11 (2022), č. 11–13, s. 20–27. ISSN 1805-398X.

Příklad 2
SMITHOVÁ, Fran. Žít déle a lépe. *National Geographic: Česko*. 2023-01. s. 28–61. ISSN 1213-9394.

Příklad 3
GAVUROVÁ, Beáta. Source Identification of Potential Malfunction of Balanced Scorecard System and Its Influence on System Function. *E+M. Ekonomie a management*, vol. 15 (2012), no. 3, s. 76–90. ISSN 1212-3609.

Příklad 4
STEIN, Daniel. Eine effiziente Komplettlösung für die Frischluftversorgung. *KI, Kälte, Luft, Klimatechnik*, Jahrg. 8-9 (2022), Bd. 22, s. 22–25. ISSN 1865-5432.

6.1.9 Tištěný článek s více autory

Periodikum používá ročníky a čísla časopisů

Tvůrci článku. Název článku: podnázev článku. *Název časopisu: podnázev časopisu*, ročník (rok), číslo časopisu, rozsah stran. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Periodikum používá datum

Tvůrci článku. Název článku: podnázev článku. *Název časopisu: podnázev časopisu*. RRRR-MM-DD. rozsah stran. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1 – dva autoři

BRYCHTA, Karel a Václav RYMEŠ. Dobrovolná likvidace společnosti s ručením omezeným – část II. *Daně a právo v praxi*, roč. 27 (2022), č. 11, s. 23–30. ISSN 1211-7293.

Příklad 2 – dva autoři

SALZ, Jürgen a Julian HEISSLER. Abtrennen, zerlegen, aufspalten. *Wirtschaftswoche*. 2023-01-20. s. 45–47. ISSN 0042-8582.

Příklad 3 – čtyři autoři

LIU, Yang; Zhong XIANG; Zhenyu WU a Xudong HU. Experimental investigation of friction behaviors of glass-fiber woven fabric. *Textile Research Journal*, vol. 93 (2023), no. 1–2, s. 18–32. ISSN 0040-5175. Dostupné z: https://doi.org/10.1177/00405175221115468.[2]

Příklad 4 – více než pět autorů

HAVELKA, Antonín; Katarína ZELOVÁ; Viera GLOMBÍKOVÁ; Petra KOMÁRKOVÁ; Michal VIK et al. Approach to the visibility increasing of people in road traffic at night. *STRUTEX: structure and structural mechanics of textile fabrics: 23rd international conference: conference book*, roč. 23 (2022), s. 283–290. ISBN 978-80-7494-621-9.[3]

[2]Protože v tištěné verzi článku je uvedené DOI, uvádí se do citace tištěného článku v podobě hyperlinku.

[3]Tato konference je periodická, proto je příspěvek ve sborníku citován jako článek.

6.1.10 Tištěná kvalifikační práce

PŘÍJMENÍ, Jméno. *Název práce.* Druh kvalifikační práce. Místo obhájení: Název vysoké školy, Název fakulty, rok obhájení. Místo: Název knihovny, signatura.

Příklad 1

HÁJKOVÁ, Eliška. *Podpora sebereflexe jako součást osobního růstu u pedagoga volného času.* Bakalářská práce. Liberec: Technická univerzita v Liberci, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, 2015. Místo: Univerzitní knihovna Technické univerzity v Liberci, signatura V 251/15 Pb.

Příklad 2

BROULÍKOVÁ, Jana. *Comunidad Mexicana en Texas y el lenguaje que utiliza.* Bakalářská práce. Liberec: Technická univerzita v Liberci, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, 2011. Místo: Univerzitní knihovna Technické univerzity v Liberci, signatura V 14/12 Pb.

Příklad 3

KRAJÍČKOVÁ, Dagmar. *Angioplastiky mozkových tepen v prevenci mozkové ischémie.* Habilitační práce. Praha: Univerzita Karlova, 3. lékařská fakulta, 2013. Místo: Univerzita Karlova, Knihovna 3. LF, signatura D-846.

Příklad 4

MAYEROVÁ, Zdeňka. *Problematika zavádění informačního systému pro Státní vědeckou knihovnu v Liberci.* Bakalářská práce. Liberec: Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta, 1998. Místo: Krajská vědecká knihovna v Liberci, signatura B 43882.

6.1.11 Tištěný zákon

STÁT. Číslo a název zákona. In: *Název sbírky zákonů*. Rok vydání, částka, rozsah stran. DOI nebo ISBN nebo ISSN. Přístup.

Příklad 1

ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388–5419. ISSN 1211-1244.

Příklad 2

ČESKO. Zákon č. 359 ze dne 10. listopadu 2022, kterým se mění zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2022, částka 163, s. 4360–4368. ISSN 1211-1244.

Příklad 3

ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 11 ze dne 28. října 1918 o zřízení samostatného státu československého. In: *Sbírka zákonů a nařízení státu československého*. 1918, částka 2, s. 9.

Příklad 4

ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 120 ze dne 28. dubna 1948 o znárodnění obchodních podniků s 50 nebo více činnými osobami. In: *Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé*. 1948, částka 47, s. 986–991.

6.1.12 Tištěná vyhláška

STÁT. ORGÁN STÁTNÍ SPRÁVY. Číslo a název vyhlášky. In: *Název sbírky zákonů*. Rok vydání, částka, rozsah stran. DOI nebo ISBN nebo ISSN. Přístup.

Příklad 1
ČESKO. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ. Vyhláška č. 55 ze dne 1. března 2011 o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 20, s. 482–544. ISSN 1211-1244.

Příklad 2
ČESKO. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ. Vyhláška č. 158 ze dne 10. června 2022, kterou se mění vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2022, částka 74, s. 1490–1512. ISSN 1211-1244.

Příklad 3
ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Vyhláška č. 54 ze dne 16. února 2023, kterou se mění vyhláška č. 424/2017 Sb., o informačních povinnostech některých osob podnikajících na kapitálovém trhu, ve znění vyhlášky č. 327/2019 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2023, částka 33, s. 634–637. ISSN 1211-1244.[4]

Příklad 4
ČESKÝ ÚŘAD BEZPEČNOSTI PRÁCE a ČESKÝ BÁŇSKÝ ÚŘAD. Vyhláška č. 50 ze dne 19. května 1978 o odborné způsobilosti v elektrotechnice. In: *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1978, částka 11, s. 206–214. ISSN 0322-8037.[4]

[4]Název státu se neuvádí, protože název orgánu státní správy je unikátní a v žádném jiném státě neexistuje instituce se stejným názvem.

6.1.13 Tištěný věstník

STÁT. ORGÁN STÁTNÍ SPRÁVY. Název. In: *Název věstníku*. Rok vydání, částka, rozsah stran. DOI nebo ISBN nebo ISSN. Přístup.

Příklad 1

ČESKO. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ. Metodický návod – hygiena rukou při poskytování zdravotní péče. In: *Věstník Ministerstva zdravotnictví České republiky*. 2012, částka 5, s. 15–21. ISSN 1211-0868.

Příklad 2

ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Sdělení MŠMT o vydání rozhodnutí o povolení plnění povinné školní docházky v zahraniční škole na území České republiky. In: *Věstník MŠMT ČR*. 2010, sešit 8, s. 76. ISSN 1211-0876.

Příklad 3

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Národní standard pro elektronické systémy spisové služby. In: *Věstník Ministerstva vnitra*. 2010, částka 101, s. 2–98.

Příklad 4

ČESKO. MINISTERSTVO FINANCÍ. Výměr MF č. 01/2023 ze dne 15. prosince 2022, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami. In: *Cenový věstník*. 2022, částka 25, s. 2–42.

6.1.14 Tištěná norma

STANDARDIZAČNÍ ORGANIZACE. Označení normy, *Název normy*. Vydání. Rok vydání. Poznámky.

Příklad 1
ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ (ÚNMZ). ČSN ISO 690:2022, *Informace a dokumentace — Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. 2022.

Příklad 2
ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ (ÚNMZ). ČSN EN ISO 9001:2016, *Systémy managementu kvality — Požadavky*. 2018. Oprava 1.

Příklad 3
ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ (ÚNMZ). ČSN EN IEC 60601-2-20 ed. 3, *Zdravotnické elektrické přístroje — Část 2-20: Zvláštní požadavky na základní bezpečnost a nezbytnou funkčnost kojeneckých transportních inkubátorů*. 2021.

Příklad 4
ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ (ÚNMZ). ČSN EN ISO 10209, *Technická dokumentace — Slovník — Termíny vztahující se k technickým výkresům, definici produktu a souvisící dokumentaci*. 2015. Zrušeno.

6.1.15 Tištěný notový záznam

Tvůrci. *Název, opusové číslo*. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, rok vydání. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1

JEŽEK, Jaroslav. *Bugatti step: novelty piano solo*. Praha: Hudební matice Umělecké besedy, [1931?].

Příklad 2

BÖHMOVÁ, Z.; A. GRÜNFELDOVÁ a A. SARAUER. *Klavírní škola pro začátečníky*. 34. vyd., 2. vyd. v Editio Bärenreiter Praha. Praha: Editio Bärenreiter Praha, 2002. ISMN M-2601-0158-6.

Příklad 3

MOZART, Wolfgang Amadeus. *Eine kleine Nachtmusik: Serenade in G-Dur, KV 525*. Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik, 1989. ISBN 3-370-00301-5.

Příklad 4

DVOŘÁK, Antonín. *9. symfonie e moll: Z nového světa: partitura: kritické vydání podle skladatelova rukopisu, [Op. 95]*. Souborné vydání děl Antonína Dvořáka, [III/9]. Praha: SNKLHU, © 1955.

6.1.16 Tištěná mapa

Tvůrci. *Název: podnázev*. Mapová edice. Předmětná oblast. Měřítko. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, rok vydání. Rozměry. Identifikátor dokumentu. Přístup.

Příklad 1

Liberecký kraj. 1:294 118. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 2021. 30 cm × 42 cm. ISBN 978-80-7538-326-6.

Příklad 2

Atlas světa pro každého: XL velikost. Měřítka různá. 2. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2021. ISBN 978-80-7393-534-4.

Příklad 3

PŘÍHODA, Pavel. *Mars*. 1:24 000 000. Praha: Hvězdárna a planetárium hlavního města Prahy, 2000. 78 cm × 109 cm. ISBN 80-86017-27-3.

Příklad 4

BRACHEL, Peter von. *Aich: Aqvisgranvm, Vrbs Praeclarissima Primvm, inter qvatvor Imperii Civitates Locvm Obtinet*. Měřítko neuvedeno. [Köln a.R.: Georg Braun, 1572?]. 28,5 cm × 35 cm. Místo: Moravská zemská knihovna, signatura Moll-0006.028.

6.2 Informační zdroje dostupné elektronicky

6.2.1 Elektronická kniha

`Tvůrci. *Název: podnázev*. Formát; typ nosiče. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, datum vydání, datum aktualizace. Identifikátor dokumentu. Dostupnost. Přístup.`

Příklad 1
KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU V LIBERCI. *Statistická ročenka Libereckého kraje 2020*. PDF; online. Liberec: Český statistický úřad, 2020. ISBN 978-80-250-3002-8. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/122461946/33008720.pdf/c6c36407-1c15--4fb8-a695-a46a4201a067?version=1.5.

Příklad 2
BULAVA, Alan. *Kardiologie pro nelékařské zdravotnické obory*. EPUB; online. Praha: Grada, © 2017. ISBN 978-80-271-9711-8. Dostupné z: https://www.bookport.cz/e-kniha/kardiologie-pro-nelekarske-zdravotnicke-obory-1159388/.

Příklad 3
VRCHOVECKÁ, Pavlína. *Fyziologie člověka*. e-kniha; online. Vyd. 3. dopl. a upr. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2022. ISBN 978-80-7494-623-3. Dostupné z: https://publi.cz/download/publication/2255?online=1.

Příklad 4
DALIMIL. *Dalimilova kronika*. webová kniha. V MKP 2. el. vyd. Praha: Městská knihovna v Praze, 21. 10. 2022 [2022-10-21]. ISBN 978-80-274-2477-1. Dostupné z: https://books-are-next.github.io/dalimilova-kronika/.[5]

[5] Z názvu formátu „webová kniha“ vyplývá, že je dostupný online, v bibliografické citaci tedy není nutné uvádět typ nosiče.

6.2.2 Kapitola v elektronické knize

Tvůrci kapitoly. Název kapitoly: podnázev kapitoly. Formát; typ nosiče. In: Tvůrci knihy. *Název knihy: podnázev knihy*, rozsah stran. Vydání. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, datum vydání, datum aktualizace. Identifikátor dokumentu. Dostupnost. Přístup.

Příklad 1

REITEROVÁ, Jana. Vrozená onemocnění ledvin. online. In: TESAŘ, Vladimír a Ondřej VIKLICKÝ (ed.). *Klinická nefrologie*, s. 223–264. 2., zcela přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 20.05.2015 [2015-05-20]. ISBN 80-247-9726-7. Dostupné z: https://www.bookport.cz/e-kniha/klinicka-nefrologie-1176875/.

Příklad 2

KÖNIGOVÁ, Klára a Barbora MORAVCOVÁ. Hodnocení kvality služeb lokalit: Smržovka, Tanvald, Albrechtice v Jizerských horách, Desná. online. In: *Služby cestovního ruchu v příhraničních oblastech česko-polského území Euroregionu Niesse-Nisa-Nysa: Sborník studentských příspěvků z mezinárodní konference Hejnice 3.–4. 11. 2022*, s. 15–20. Liberec: Technická univerzita v Liberci, v únoru 2023 [2023-02]. ISBN 978-80-7494-646-2. Dostupné z: https://publi.cz/download/publication/2573?online=1.

Příklad 3

ZELINKA, Bohdan. Domatic numbers of graphs and their variants: A survey. online. In: HAYNES, Teresa W.; Stephen T. HEDETNIEMI a Peter J. SLATER (ed.). *Domination in Graphs: Volume 2: Advanced Topics*, s. 351–377. CRC Press, 25 October 2017 [2017-10-25]. Dostupné z: https://doi.org/10.1201/9781315141428.

Příklad 4

PADIL, Vinod V.T.; Ehsan Nazarzadeh ZARE; Pooyan MAKVANDI a Miroslav ČERNÍK. Nanoparticles and nanofibres based on tree gums: Biosynthesis and applications. online. In: VERMA, Sandeep Kumar a Ashok Kumar DAS (ed.). *Comprehensive Analytical Chemistry. Vol. 94*, s. 223–265. Elsevier, 2021. ISBN 978-0-323-89881-2. Dostupné z: https://doi.org/10.1016/bs.coac.2020.12.002.

6.2.3 Elektronický článek

Periodikum používá ročníky a čísla časopisů

```
Autoři článku. Název článku: podnázev článku. Formát; typ nosiče.
Název časopisu: podnázev časopisu, ročník (rok), číslo časopisu,
rozsah stran. Identifikátor dokumentu. Dostupnost. Přístup.
```

Periodikum používá datum

```
Autoři článku. Název článku: podnázev článku. Formát; typ nosiče.
Název časopisu: podnázev časopisu. RRRR-MM-DD. rozsah stran.
Identifikátor dokumentu. Dostupnost.
```

Příklad 1

SMĚLÁ, Lucie a Zuzana PAUKERTOVÁ. Práva pacientů v kontextu s ošetřovatelskou péčí. online. *Florence*, roč. 19 (2023), č. 1, s. 31–33. ISSN 1801-464X. Dostupné z: https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2023/1/prava-pacientu-v-kontextu-s-osetrovatelskou-peci/.

Příklad 2

SINGH DEO, Poonam a P. HANGSING. Gender Influence on Authorship Pattern: A Case Study. online. *Science & Technology Libraries*. 2023-02-17. s. 1–16. Dostupné z: https://doi.org/10.1080/0194262X.2023.2176402.

Příklad 3 – příspěvek z periodické konference

PRÁŠIL, František. Krizové řízení v kontextu víceúrovňového vládnutí. PDF; online. *Krizové řízení a řešení krizových situací: sborník příspěvků z konference CrisCon*, (2022), s. 69–82. ISBN 978-80-7678-113-9. Dostupné z: http://hdl.handle.net/10563/52359.

Příklad 4 – preprint

TOPORKOV, Olia a Rodrigo AGERRI. On the Role of Morphological Information for Contextual Lemmatization. Preprint; online. *arXiv*. 2023-02-01. Dostupné z: https://doi.org/10.48550/arXiv.2302.00407.

6.2.4 Elektronická kvalifikační práce

```
PŘÍJMENÍ, Jméno. Název práce. Druh kvalifikační práce. Místo
obhájení: Název vysoké školy, Název fakulty, rok obhájení.
Identifikátor. Dostupnost. Přístup.
```

Příklad 1

HORČIČKOVÁ, Nikola. *The Phonetic Production of Selected English Accents Among TUL Students of English for Education in the Third Year*. Bakalářská práce. Liberec: Technická univerzita v Liberci, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, 2022. Dostupné z: https://dspace.tul.cz/handle/15240/166888.

Příklad 2

CHERAGHALIZADEH, Romina. *The effect of Social Media Marketing on Customer Relationships*. Dissertation Thesis. Liberec: Technical University of Liberec, Faculty of Economics, 2022. Dostupné z: https://dspace.tul.cz/handle/15240/166818.

Příklad 3

EINSTEIN, Albert. *Eine neue Bestimmung der Moleküldimensionen*. Inaugural-Dissertation. Zürich: Universität Zürich, Hohen Philosopishen Fakultät, 1905. Dostupné z: https://doi.org/10.3929/ethz-a-000565688.

Příklad 4

BARRERA, Catherine Grace. *Skill, Job Design, and the Labor Market under Uncertainty*. Doctoral dissertation. Cambridge: Harvard University, 2014. Dostupné z: http://nrs.harvard.edu/urn-3:HUL.InstRepos:12274210.

6.2.5 Elektronický zákon

STÁT. Číslo a název zákona. In: *Název sbírky zákonů*. Rok vydání, částka, rozsah stran. DOI nebo ISBN nebo ISSN. Dostupnost. Přístup.

Příklad 1

ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388–5419. ISSN 1211-1244. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3146.

Příklad 2

ČESKO. Zákon č. 96 ze dne 4. února 2004 o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 30, s. 1452–1479. ISSN 1211-1244. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4334.

Příklad 3

ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 11 ze dne 28. října 1918 o zřízení samostatného státu československého. In: *Sbírka zákonů a nařízení státu československého*. 1918, částka 2, s. 9. Dostupné z: https://ndk.cz/uuid/uuid:128d6de0-86d7-11e9-852b-005056827e51.

Příklad 4

SLOVENSKO. Zákon č. 343 z 18. novembra 2015 o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. 2015, částka 95, s. 3290–3392. Dostupné z: https://www.slov-lex.sk/static/pdf/2015/2015c95.pdf.

6.2.6 Elektronická vyhláška

```
STÁT. ORGÁN STÁTNÍ SPRÁVY. Číslo a název vyhlášky. In: Název sbírky
zákonů. Rok vydání, částka, rozsah stran. DOI nebo ISBN nebo ISSN.
Dostupnost. Přístup.
```

Příklad 1

ČESKO. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ. Vyhláška č. 55 ze dne 1. března 2011 o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 20, s. 482–544. ISSN 1211-1244. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5886.

Příklad 2

ČESKO. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ. Vyhláška č. 158 ze dne 10. června 2022, kterou se mění vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2022, částka 74, s. 1490–1512. ISSN 1211-1244. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=39388.

Příklad 3

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Vyhláška č. 54 ze dne 16. února 2023, kterou se mění vyhláška č. 424/2017 Sb., o informačních povinnostech některých osob podnikajících na kapitálovém trhu, ve znění vyhlášky č. 327/2019 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2023, částka 33, s. 634–637. ISSN 1211-1244. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=39584.[6]

Příklad 4

ČESKÝ ÚŘAD BEZPEČNOSTI PRÁCE a ČESKÝ BÁŇSKÝ ÚŘAD. Vyhláška č. 50 ze dne 19. května 1978 o odborné způsobilosti v elektrotechnice. In: *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1978, částka 11, s. 206–214. ISSN 0322-8037. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=1898.[6]

[6]Název státu se neuvádí, protože název orgánu státní správy je unikátní a v žádném jiném státě neexistuje instituce se stejným názvem.

6.2.7 Elektronický věstník

`STÁT. ORGÁN STÁTNÍ SPRÁVY. Název. In: *Název věstníku*. Rok vydání, částka, rozsah stran. DOI nebo ISBN nebo ISSN. Dostupnost. Přístup.`

Příklad 1

ČESKO. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ. Metodický návod – hygiena rukou při poskytování zdravotní péče. In: *Věstník Ministerstva zdravotnictví České republiky*. 2012, částka 5, s. 15–21. ISSN 1211-0868. Dostupné z: https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/wepub/6452/36190/V%C4%9Bstn%C3%ADk%20MZ%20%C4%8CR%205-2012.pdf.

Příklad 2

ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Sdělení MŠMT o vydání rozhodnutí o povolení plnění povinné školní docházky v zahraniční škole na území České republiky. In: *Věstník MŠMT ČR*. 2010, sešit 8, s. 76. ISSN 1211-0876. Dostupné z: https://www.msmt.cz/file/11599/download/.

Příklad 3

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Národní standard pro elektronické systémy spisové služby. In: *Věstník Ministerstva vnitra*. 2010, částka 101, s. 2–98. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/soubor/vestnik-mv-castka-c-101-2010.aspx.

Příklad 4

ČESKO. MINISTERSTVO FINANCÍ. Výměr MF č. 01/2023 ze dne 15. prosince 2022, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami. In: *Cenový věstník*. 2022, částka 25, s. 2–42. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-12-15_Cenovy-vestnik-25-2022.pdf.

6.2.8 Legislativa Evropské unie

ORGÁNY SPRÁVY. Název. In: *Název sbírky zákonů*. Rok vydání, částka, rozsah stran. DOI nebo ISBN nebo ISSN. Dostupnost. Přístup.

Příklad 1

EVROPSKÝ PARLAMENT, RADA a KOMISE. Listina základních práv Evropské unie. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2010, částka C 83, s. 389–403. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:CS:PDF.

Příklad 2

RADA EVROPSKÉ UNIE. Rozhodnutí Rady Evropské unie ze dne 14. dubna 2003 o přijetí České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky do Evropské unie. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2003, zvláštní číslo, s. 15–16. ISSN 1725-4981. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2003:236:FULL&from=CS.

Příklad 3

EVROPSKÝ PARLAMENT a RADA EVROPSKÉ UNIE. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, svazek 48, s. L 255/22–L 255/142. ISSN 1725-5074. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2005:255:FULL&from=CS.

Příklad 4

EVROPSKÝ PARLAMENT a RADA EVROPSKÉ UNIE. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1755 ze dne 6. října 2021, kterým se vytváří rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2021, svazek L357, s. L 357/1–L 357/26. ISSN 1977-0626. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=OJ:L:2021:357:TOC.

6.2.9 Elektronická norma

`STANDARDIZAČNÍ ORGANIZACE. Označení normy, *Název normy*. Vydání. Rok vydání. Dostupnost. Poznámky.`

Příklad 1 – norma s placeným přístupem

ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ (ÚNMZ). ČSN ISO 690:2022, *Informace a dokumentace — Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. 2022. Dostupné z: https://csnonline.agentura-cas.cz/. [paywall].

Příklad 2 – norma se sponzorovaným přístupem

ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ (ÚNMZ). ČSN EN 12464-1:2022, *Světlo a osvětlení — Osvětlení pracovišť — Část 1: Vnitřní pracoviště*. 2022. Dostupné z: https://sponzorpristup.agentura-cas.cz/. [sponzorovaný přístup].

Příklad 3 – volně dostupná norma

EUROPEAN TELECOMMUNICATIONS STANDARDS INSTITUTE (ETSI). ETSI EN 301 549 V2.1.2, *Accessibility requirements for ICT products and services*. 2018. Dostupné z: https://www.etsi.org/deliver/etsi_en/301500_301599/301549/02.01.02_60/en_301549v020102p.pdf. [volně dostupné].

Příklad 4 – zrušená norma

ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ (ÚNMZ). ČSN EN ISO 10209, *Technická dokumentace — Slovník — Termíny vztahující se k technickým výkresům, definici produktu a souvisící dokumentaci*. 2015. Dostupné z: https://csnonline.agentura-cas.cz/. [paywall]. Zrušeno.

6.2.10 Elektronický patent, elektronický užitný vzor

ŽADATEL ČI MAJITEL PATENTU (kód jurisdikce patentu). *Název patentu.* Vynálezci (role). Datum podání přihlášky. Datum udělení patentu. Číslo/označení patentu. Dostupnost. Poznámky.

Příklad 1

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI (CZ). *Způsob výroby nanovláken z polymerního roztoku elektrostatickým zvlákňováním a zařízení k provádění způsobu.* Oldřich JIRSÁK; Filip SANETRNÍK; David LUKÁŠ; Václav KOTEK; Lenka MARTINOVÁ et al. (vynálezci). Přihl.: 08.09.2003. Uděl.: 14.09.2004. CZ 294274 B6. Dostupné z: https://isdv.upv.cz/doc/FullFiles/Patents/FullDocuments/294/294274.pdf.

Příklad 2

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE (CZ). *Zařízení pro řízení sférického pohybu tělesa.* Michael VALÁŠEK (vynálezce). Přihl.: 31.10.2007. Uděl.: 07.12.2011. CZ 302911 B6. Dostupné z: https://isdv.upv.cz/doc/FullFiles/Patents/FullDocuments/302/302911.pdf.

Příklad 3 – užitný vzor

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI (CZ). *Pletená cévní náhrada – graft a stentgraft obsahující tuto pletenou cévní náhradu.* Jana ŠPÁNKOVÁ a Brigita KOLČAVOVÁ SIRKOVÁ (vynálezci). Přihl.: 04.11.2016. Uděl.: 27.12.2016. CZ 30217 U1. Dostupné z: https://isdv.upv.cz/doc/FullFiles/UtilityModels/FullDocuments/FDUM0030/uv030217.pdf. Užitný vzor.

Příklad 4

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI (WO). *A method of nanofibres production from a polymer solution using electrostatic spinning and a device for carrying out the method.* Oldřich JIRSÁK; Filip SANETRNÍK; David LUKÁŠ; Václav KOTEK; Lenka MARTINOVÁ et al. (vynálezci). Přihl.: 08.09.2003. Uděl.: 08.09.2004. WO 2005024101 A1. Dostupné z: https://worldwide.espacenet.com/patent/search/family/033304495/publication/WO2005024101A1?q=WO2005024101A1.

Příklad 5 – vynálezce je zároveň majitelem patentu

MACH, Stanislav (CZ). *Tepelné čerpadlo.* Stanislav MACH (vynálezce). Přihl.: 05.04.2004. Uděl.: 25.07.2008. CZ 299573 B6. Dostupné z: https://isdv.upv.cz/doc/FullFiles/Patents/FullDocuments/299/299573.pdf.

6.2.11 Elektronický poster z konference

`Autoři posteru. Název posteru. Formát; typ nosiče. In: Tvůrci konference. *Název konference*. Místo, datum konání konference. Vydavatel. Identifikátor. Dostupnost. Přístup.`

Příklad 1

HŘEBÍČKOVÁ, I.; M. BLECHA; F. PAVLÍK a A. SEKANINA. Bonitace zemědělského půdního fondu ČR. Poster; online. In: NERP. *Data a životní prostředí 3*. Plzeň, 2022-11-11. Státní pozemkový úřad. Dostupné z: https://nerp.cenia.cz/wp-content/uploads/photo-gallery/imported_from_media_libray/d204b19e_1.png?bwg=1668006154.

Příklad 2

HENDRYCH LORENZOVÁ, Eva; Kateřina RATISLAVOVÁ a Lucie KAŠOVÁ. Specifické diagnostické nástroje vhodné pro porodní asistentky pečující o ženy po porodu v komunitním prostředí. Poster; online. In: ZČU Plzeň. *Cesta poznávání a vzdělávání v ošetřovatelství VII.: konference ošetřovatelství a porodní asistence v Plzni*, 4. května 2016. Fakulta zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni. Dostupné z: https://doi.org/10.13140/RG.2.1.4995.0325.

Příklad 3

KRÁLOVÁ, Michaela; Klára BARTÁKOVÁ; František JEŽEK; Alena ZOUHAROVÁ a Josef KAMENÍK. Diskriminační analýza salámů Poličan pomocí blízké infračervené spektrometrie s Fourierovou transformací. Poster; online. In: *XLIX. konference o jakosti potravin a potravinových surovin „Ingrovy dny 2023“*. Brno, 1. března 2023. Ústav hygieny a technologie potravin živočišného původu a gastronomie, FVHE, Veterinární univerzita Brno. Dostupné z: https://www.ingrovydny.af.mendelu.cz/wcd/w-af-ingrovydny/2023/kra-lova-.pdf.

Příklad 4

THERRIEN, Carole. Women and disaster recovery: Stories about Hurricane Irma. Poster; online. In: *SIEF2021 15th Congress*. Helsinki, June 21 to 24, 2021. Carleton University. Dostupné z: https://nomadit.co.uk/conference/sief2021/paper/59203.

6.2.12 Elektronická mapa

`Tvůrci. *Název: podnázev*. Formát; typ nosiče. Předmětná oblast. Měřítko. Vydání a verze. Edice, číslo v edici. Místo: Vydavatel, datum vydání, datum aktualizace. Rozměry. Identifikátor. Dostupnost. [Datum citování].`

Příklad 1

SEZNAM.CZ. *[Technická univerzita v Liberci]*. Body na mapě; online. Seznam.cz, © 2023. Dostupné z: Mapy.cz (distributor), https://mapy.cz/zakladni?q=Technick%C3%A1%20univerzita%20v%20Liberci&x=15.0693913&y=50.7713127&z=16. [citováno 2023-03-24].

Příklad 2

GOOGLE. *[Přehrada Harcov]*. Satelitní mapa; online. CNES, © 2023. Dostupné z: Mapy Google (distributor), https://www.google.com/maps/search/P%C5%99ehrada+Harcov,+Liberec/@50.770425,15.0700847,545m/data=!3m2!1e3!4b1. [citováno 2023-03-24].

Příklad 3

HOMANN, Johann Christoph. *Inferioris Comitatvs Cattimelibocensis delineatio geographica una cum confiniis*. Mapa; online. [Ca. 1:75000]. 1745. 55 cm × 39 cm. Dostupné z: Technische Universität Darmstadt (distributor), http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/H123b/0001. [citováno 2023-03-24].

Příklad 4

ČESKÁ GEOLOGICKÁ SLUŽBA. *Komplexní radonová informace pro administrativní jednotky*. Mapa; online. 1:1935360. Praha: Česká geologická služba. Dostupné z: Mapový server ČGS (distributor), https://mapy.geology.cz/radon/. [citováno 2023-03-24].

6.2.13 Web

Jako web je míněn souhrn webových stránek se stejnou doménou, tedy např. všechny stránky spadající pod web Technické univerzity v Liberci https://www.tul.cz. V bibliografické citaci je tento souhrn vyjádřen termínem „webové sídlo“.

```
Autoři webu. Název webu. Formát; typ nosiče. Vydání a verze.
Datum aktualizace. Identifikátor. Archivní umístění. Datum a čas
archivace. Dostupnost. [Datum citování].
```

Příklad 1

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI. *Technická univerzita v Liberci – vše o TUL*. Webové sídlo. 2023. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20230312070033/https://www.tul.cz/. [archivováno 2023-03-12]. [citováno 2023-03-14].

Příklad 2

SIEMENS. *Home – Siemens Česká republika / Czech Republic / Siemens Czech Republic*. Webové sídlo. 2021. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20210407005955/https://new.siemens.com/cz/cs.html. [archivováno 2021-04-07]. [citováno 2023-03-14].

Příklad 3

ELMARCO. *Elmarco Nanospider™ equipment*. Webové sídlo. 2016. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20160723201945/https://www.elmarco.cz/. [archivováno 2016-07-23]. [citováno 2016-07-23].

Příklad 4

JANOVSKÝ, Dušan. *Jak psát web, návod na html stránky*. Webové sídlo. [2023]. ISSN 1801-0458. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20230309222152/https://www.jakpsatweb.cz/. [archivováno 2023-03-09]. [citováno 2023-03-14].

6.2.14 Webová stránka

```
Autoři webové stránky. Název webové stránky. Formát; typ nosiče.
Vydání a verze. Datum aktualizace či vydání. In: Název webu.
Identifikátor. Archivní umístění. Datum a čas archivace. Pokud
archivovaná verze není k dispozici, pak Dostupnost. [Datum citování].
```

Příklad 1 – archivovaná verze webové stránky

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Regulace a dohled nad kapitálovým trhem – Česká národní banka. Online. © 2023. In: *Česká národní banka*. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20230315041421/https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/postaveni-dohledu/regulace-a-dohled-nad-kapitalovym-trhem/. [archivováno 2023-03-15]. [citováno 2023-03-15].

Příklad 2 – bez archivované verze webové stránky

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Regulace a dohled nad kapitálovým trhem – Česká národní banka. Online. © 2023. In: *Česká národní banka*. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/postaveni-dohledu/regulace-a-dohled-nad-kapitalovym-trhem/. [citováno 2023-03-15].

Příklad 3

PÍRKO, Štěpán. Krach SVB může znamenat obrat v měnové politice. Online. 14. 3. 2023 [2023-03-14]. In: *Hospodářské noviny – byznys, politika, názory (HN.cz)*. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20230313145656/https://archiv.hn.cz/c1-67182580-krach-svb-muze-znamenat-obrat-v-menove-politice. [archivováno 2023-03-13]. [citováno 2023-03-15].

Příklad 4

Florence Nightingalová. Online. 24. 1. 2023 [2023-01-24]. In: *Wikipedia*. Archivní kopie dostupná z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Florence_Nightingalov%C3%A1&oldid=22377988. [citováno 2023-03-15].

6.2.15 E-mail

`Odesílatel e-mailu. Datum vzniku. *Název e-mailu.* E-mail [osobní komunikace].`

Příklad 1
ZIZIENOVÁ, Marta. 2023-02-01. *Semináře pro doktorandy v letním semestru / Seminars for PhD students in the summer semester*. E-mail [osobní komunikace].

Příklad 2
INFO@VYZKUM.CZ. 2016-11-30. *Novinky ze serveru Vyzkum.cz*. E-mail [osobní komunikace].

Příklad 3
TAYLOR AND FRANCIS GROUP. 2023-03-01. *Understanding Open Data Confirmation*. E-mail [osobní komunikace].

Příklad 4
YURCHUK, Nastia. 2021-03-25. *Re: [EXTERNAL] Grammarly Troubleshooting*. E-mail [osobní komunikace].

6.2.16 Příspěvek na sociální síti

`Jméno odesílatele [nick]. *Název zprávy*. Formát a typ zdroje. Datum a čas, kdy byla zpráva poslána. Autor původního obsahu, pokud je odlišný od odesílatele. Dostupnost. [Datum citování].`

Příklad 1 – Facebook

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI. *[Startupy a spinoffy v univerzitním prostředí, kterým se věnují Student Business Club a The University Company, nesou velký potenciál pro celý Liberecký kraj]*. Příspěvek na Facebooku. 2022-12-16T12:16. Dostupné z: Facebook, https://www.facebook.com/TUL.cz/posts/pfbid02ymukp8ccFWDVR2Zu96fNcdzCKPzrPsznJB75jBVphw3sYysQ5iC75an8Z1K2yTGal. [citováno 2023-03-15].

Příklad 2 – YouTube

[@Onden&OndwaK]. *Jak stříhat videa JEDNODUŠE a RYCHLE (zdarma) | DaVinci Resolve Edit | CZ Tutorial*. Video. 2020-02-09. Dostupné z: YouTube, https://www.youtube.com/watch?v=Cumve65FbNg. [citováno 2023-03-25].

Příklad 3 – Twitter

OMBUDSMAN [@ochranceprav]. *[Novinky v pravidlech pro reklamace]*. Tweet. 2023-03-15T13:50. Dostupné z: Twitter, https://twitter.com/ochranceprav/status/1635986862799044610. [citováno 2023-03-15].

Příklad 4 – Instagramový příspěvek

EKONOMICKÁ FAKULTA TU V LIBERCI [@ekonomickafakultatul]. *Nový fakultní web*. Zpráva na Instagramu. 2023-03-14. Dostupné z: Instagram, https://www.instagram.com/p/CpxLzaoNWCk/. [citováno 2023-03-15].

Příklad 5 – Instagramový profil

MASARYKŮV ONKOLOGICKÝ ÚSTAV [@mou.brno]. *Masarykův onkologický ústav (@mou.brno) • Fotky a videa na Instagramu*. Profil na Instagramu. 2023. Dostupné z: Instagram, https://www.instagram.com/mou.brno/. [citováno 2023-03-28].

Příklad 6 – Reddit

[@tazzgonzo]. *They *really* to make non-Tesla charging easier for your average customer. Spent 15 minutes with 3 different groups today at Electrify America in the Seattle area teaching them how to charge*. Post na Redditu. 2023-03-13T05:07. Do-

stupné z: Reddit, https://www.reddit.com/r/electricvehicles/comments/11pzmrm/they_really_to_make_nontesla_charging_easier_for/. [citováno 2023-03-15].

Příklad 7 – podcast

AKADEMIE VĚD ČR. *Auta bez řidiče. O etice autonomních vozidel, problému drezíny a městech budoucnosti – Věda na dosah*. Podcast. 2022-11-08. Dostupné z: Spotify, https://open.spotify.com/episode/6WoZUwmF2umKSBO6FBO1fS?si=028828a66a4d4eb2. [citováno 2023-03-28].

6.2.17 Video

Autoři (role). *Název*. Formát; typ nosiče. Vydání a verze. Vydavatel/filmové studio/distributor, datum vydání. Identifikátor. Dostupnost. Přístup.

Příklad 1 – film

DARABONT, Frank (režisér). *Vykoupení z věznice Shawshank*. Film. Columbia Pictures, 1994. ISAN 0000-0000-0AF5-0000-O-0000-0000-2.

Příklad 2 – film online

RUDINSKÁ, Libuše (režisérka). *Kolben*. Film; online. Česká televize, © 2021. Dostupné z: https://www.ceskatelevize.cz/porady/12640561238-kolben/.

Příklad 3 – film na Youtube

PALEY, Nina (režisérka). *Síta zpívá blues*. Film; online. Nahrál: Tarak. © 2008. ISAN 0000-0004-FA53-0000-F-0000-0000-T. Dostupné z: Youtube (distributor), https://youtu.be/Pw33zQ2ChrA.

Příklad 4 – přednáška na Youtube

SHAPIRO, Ian (přednášející). *Lecture 1: Introduction to Power and Politics in Today's World*. Záznam přednášky; online. Nahrál: YaleCourses. 2019-08-29. Dostupné z: Youtube (distributor), https://youtu.be/BDqvzFY72mg.

6.2.18 Dataset

`Autoři. *Název*. Vydání a verze. Formát; typ zdroje. Systémové požadavky. In: Název hostitelského archivu. Datum publikace. Identifikátor. Dostupnost. Velikost souboru.`[7]

Příklad 1

BENEDIKOVÁ, Alex. *LuBiO3 nanoparticles for attenuation of ionising radiation*. Version 1. Dataset; online. In: Zenodo. Jun 1, 2020 [2020-06-01]. Dostupné z: https://doi.org/10.5281/zenodo.3844157. [168,1 MB].

Příklad 2

COUFAL, Ondřej. *Vodní objekty v roce 1843*. Mapový dataset, online. In: Otevřená data TUL. Aktualizace 31. srpna 2021 [2021-08-31]. Dostupné z: https://opendata.tul.cz/maps/baf34afb1f9848d0b8452078847bea34/about.

Příklad 3

WORLD BANK a CZECH STATISTICAL OFFICE. *Czech Republic: Unemployment rate from 2002 to 2021*. Graf; online. In: Statista. September 16, 2022 [2022-09-16]. Dostupné z: https://www.statista.com/statistics/369864/unemployment-rate-czech-republic/.

Příklad 4

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC. *Návrhy rozpočtu města Liberec za rok 2021*. XLS soubor; online. In: Portál otevřených dat České republiky. [2020]. Dostupné z: https://opendata.liberec.cz/dataset/d77583dc-aa49-44a9-a502-ee9007932e63/resource/a2306024-38de-4000-ac1e-117e1ad272c0/download/navrh-rozpoctu-2021.csv.

[7] Systémové požadavky jsou povinné, pokud jsou nutné specifické nástroje pro práci s daty. Velikost souboru je povinná pro velké soubory dat.

6.2.19 Software

`Tvůrci. *Název*. Formát; typ zdroje. Verze. Vydavatel, datum poslední aktualizace či vydání. Název hostitelského archivu. Identifikátor. Dostupnost. Systémové požadavky. Velikost souboru.`[8]

Příklad 1

Zotero. Program. Verze 6.0.23. Corporation for Digital Scholarship, March 13, 2023 [2023-03-13]. Dostupné z: Zotero (distributor), https://www.zotero.org/download/. Systémové požadavky: Windows.

Příklad 2

BRADBURY, James; Roy FROSTIG; Peter HAWKINS; Matthew James JOHNSON; Chris LEARY et al. *JAX: Composable transformations of Python+NumPy programs: differentiate, vectorize, JIT to GPU/TPU, and more*. Program. Verze v0.4.6. Google, Mar 9 2023 [2023-03-09]. Dostupné z: GitHub (distributor), https://github.com/google/jax/releases/tag/jax-v0.4.6. Systémové požadavky: Python.[9]

Příklad 3

NVIDIA. *Cuda*. Výpočetní platforma. Verze 12.1.0-devel-ubuntu18.04. nvidia, Mar 13 2023 [2023-03-13]. Dostupné z: Docker (distributor), https://hub.docker.com/layers/nvidia/cuda/12.1.0-devel-ubuntu18.04/images/sha256-874c0655ae663acb251a4d2b35c300fcbc96237434e32decc7930b75a0e7b478?context=explore. Systémové požadavky: Linux; Docker.

Příklad 4

KAHOOT. *Kahoot!*. Mobilní aplikace. Verze 5.4.6. Kahoot, 2. 3. 2023 [2023-03-02]. Dostupné z: Google Play (distributor), https://play.google.com/store/apps/details?id=no.mobitroll.kahoot.android. Systémové požadavky: Android.

[8] Systémové požadavky jsou povinné, pokud jsou nutné specifické nástroje pro práci s programem či aplikací. Velikost souboru je povinná pro velké soubory.

[9] V případě, že není vydaná verze – release, je doporučené citovat použitý commit.

6.2.20 Materiálový list

Tištěný materiálový list je citován podle vzoru pro tištěnou knihu viz sekce 6.1.2. Materiálový list ve formě PDF dostupného na Internetu je citován podle vzoru pro elektronickou knihu viz sekce 6.2.1. V případě materiálového listu ve formě webové stránky je využit vzor pro webovou stránku viz sekce 6.2.14.

Příklad 1 – tištěný materiálový list

ALBIS PLASTIC. *ALTECH PA66 A 1000/310 IM: Technisches Merkblatt*. Stand: 21. 08. 2019. Hamburg: Albis, 2019.

Příklad 2 – PDF na Internetu

SANENERGO. *TIPUR: technický a materiálový list výrobku*. PDF; online. Platnost: od 01. 07. 2014. Svijany: SANENERGO, 2014. Dostupné z: http://www.tipur.cz/document/TL.pdf.

Příklad 3 – PDF na Internetu

BASF. *Ultramid® A3K | PA66: CAMPUS® Automotive OEM Datasheet*. PDF; online. 2023-03-03. Dostupné z: https://www.campusplastics.com/material/pdf/184063/UltramidA3K?sLg=en&layout=automotiveoempdf&ci=4.

Příklad 4 – webová stránka

BASF. CAMPUSplastics | datasheet Ultramid® A3K. Online. 2023. In: *CAMPUSplastics*. Dostupné z: https://www.campusplastics.com/campus/en/datasheet/Ultramid%C2%AE+A3K/BASF/20/268755c6/SI?pos=0. [citováno 2023-03-28].

6.3 Speciální případy

6.3.1 Přednáška, ústní sdělení

`LEKTOŘI. *Název přednášky*. Typ zdroje. Místo konání: Pořadatel, datum konání přednášky.`

Příklad 1
ZIZIENOVÁ, Marta a Ludvík STEINER. *Otevřená data*. Seminář. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2023-03-07T09:00[10].

Příklad 2
VRANOVSKÝ, Jan. *O mezioborovém rámování*. Přednáška. Liberec: Fakulta umění a architektury TUL, 2022-12-06.

Příklad 3
NEŠETŘIL, Kamil. *Úvod do inženýrství. Blok 12, Kritické myšlení*. Přednáška. Liberec: Fakulta mechatroniky, informatiky a mezioborových studií TUL, 2022-12-22.

Příklad 4
ZIZIENOVÁ, Marta; Pavla VRABCOVÁ; Luboš BĚHÁLEK a Jan KOPRNICKÝ. *[Metodika citování pro TUL, konzultace ke sporným bodům]*. Videorozhovor. Liberec: Marta Zizienová, 2023-03-17.

[10]Vzhledem k tomu, že se ve stejný den konaly tři semináře se stejným názvem, je pro jejich odlišení nutné uvést i čas.

6.3.2 Obrázek

`Autoři. Název. Formát; typ zdroje. In: Následuje bibliografická citace celého informačního zdroje, kde se obrázek nachází, doplněná o umístění (čísla stran, hyperlink), kde je dotyčný obrázek.`

Příklad 1 – obrázek v tištěné knize

ŠVABINSKÝ, Max. Josef Thomayer. Obraz; rytina. In: SVOBODNÝ, Petr a Ludmila HLAVÁČKOVÁ. *Dějiny lékařství v českých zemích*, s. 154. Praha: Triton, 2004. ISBN 80-7254-424-1.

Příklad 2 – obrázek v online článku

LOVIBOND, Oliver; Anas F.A. ELBARGHTHI; Vaclav DVORAK a Chuang WEN. Surface mesh on propeller, first mesh case (Isometric View). Obrázek; online. In: *Numerical analysis of propellers for electric boats using computational fluid dynamics modelling*, s. 3. Energy Conversion and Management: X, roč. 17 (2023), č. 100349. Dostupné z: https://doi.org/10.1016/j.ecmx.2023.100349.

Příklad 3 – graf na webové stránce

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. Vývoj čisté pozice ČR vůči rozpočtu EU 2004 – 2009 (v mld. Kč). Graf; online. In: *Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu EU za rok 2009 / 2010*, graf č. 1. 27. 1. 2010. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20210802145128/https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2010/2010-01-27-tiskova-zprava-5373-5373. [archivováno 2021-08-02]. [citováno 2023-03-17].

Příklad 4 – obrázek na webové stránce

[Pravidlo devíti – popáleniny]. Obrázek; online. In: *Pravidlo devíti – popáleniny / První pomoc*. [2005?]. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20230317095737/https://www.prvnipomoc.com/pravidlo-deviti-popaleniny. [archivováno 2023-03-17]. [citováno 2023-03-17].

7 Typické typografické chyby

Při citování je třeba dodržovat typografická pravidla platná pro daný jazyk. Doporučit je možné další materiály zaměřené na toto téma, především TY¶OGRAPHIC¬ CHEATSHEET [11] a Internetovou jazykovou příručku [12].

7.1 Dvě tečky za sebou

Pokud se v bibliografické citaci vyskytnou dvě tečky za sebou (například při použití zkratek `et al.` nebo `vyd.` či jiných), píše se vždy jen jedna tečka.

Správné použití

VACHEK, Jan; Vít MOTÁŇ; Oskar ZAKIYANOV; Jiří MOTÁŇ; Hana CIFERSKÁ et al. *Akutní stavy ve vnitřním lékařství.* 2. vyd. Jessenius. Medicína akutních stavů. Praha: Maxdorf, © 2022. ISBN 978-80-7345-746-4.

Chybné použití

VACHEK, Jan; Vít MOTÁŇ; Oskar ZAKIYANOV; Jiří MOTÁŇ; Hana CIFERSKÁ et al.. *Akutní stavy ve vnitřním lékařství.* 2. vyd.. Jessenius. Medicína akutních stavů. Praha: Maxdorf, © 2022. ISBN 978-80-7345-746-4.

7.2 Zalomení na koncích řádků

Čísla ISBN, ISSN či DOI není možné rozdělit na dva řádky. V případě výskytu na konci řádku se mezi jednotlivými číslicemi používá pevný spojovník resp. pevná mezera.

Stejně tak není možné rozdělit na konci řádku číslovky či datumy, opět lze využít pevnou mezeru resp. pevný spojovník.

Dlouhé URL je možné zalomit za tečkou, dvojtečkou, jednoduchým nebo dvojitým lomítkem, za spojovníkem a dalšími nepísmennými grafickými znaky (tedy za `.` nebo za `:` nebo za `/` nebo za `//` či za `-` aj.).

Správné použití

BRYCHTA, Karel a Václav RYMEŠ. Dobrovolná likvidace společnosti s ručením omezeným — část II. *Daně a právo v praxi*, roč. 27 (2022), č. 11, s. 23–30. ISSN 1211-7293.

NEŠETŘIL, Kamil. *Úvod do inženýrství. Blok 12, Kritické myšlení*. Přednáška. Liberec: Fakulta mechatroniky, informatiky a mezioborových studií TUL, 2022-12-22.

UNIVERZITA MAXE BRODA V LIBERCI. *Nejlepší univerzita pro celkem 10 000 studentů*. Webové sídlo. 2023. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archivefalse.org/web/20230312075457003 3/https://www.kdmaxbrod/kgsklkngk.cz/. [archivováno 2023-03-12]. [citováno 2023-03-14].

Chybné použití

BRYCHTA, Karel a Václav RYMEŠ. Dobrovolná likvidace společnosti s ručením omezeným — část II. *Daně a právo v praxi*, roč. 27 (2022), č. 11, s. 23–30. ISSN 1211-7293.

NEŠETŘIL, Kamil. *Úvod do inženýrství. Blok 12, Kritické myšlení*. Přednáška. Liberec: Fakulta mechatroniky, informatiky a mezioborových studií TUL, 2022-12-22.

UNIVERZITA MAXE BRODA V LIBERCI. *Nejlepší univerzita pro celkem 10 000 studentů*. Webové sídlo. 2023. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archivefalse.org/web/20230312075457003 3/https://www.kdmaxbrod/kgsklkngk.cz [archivováno 2023-03-12]. [citováno 2023-03-14].

7.3 Jednopísmenková slova na koncích řádků

Na konci řádku se nesmí vyskytnout jednoznakové slovo (v češtině se jedná o předložky či spojky `a`, `i`, `k`, `o`, `s`, `u`, `v`, `z`, značku copyrightu `©` a další značky). V případě výskytu na konci řádku se za jednoznakovým slovem používá pevná mezera.

Správné použití

Dá se aktuálně konstatovat, že nemocnost v České republice nyní stagnuje, a i když se objevuje víc pacientů s chronickými problémy, nejedná se o epidemii.

PALEY, Nina (režisérka). *Síta zpívá blues*. Film; online. Nahrál: Tarak. © 2008. ISAN 0000-0004-FA53-0000-F-0000-0000-T. Dostupné z: Youtube (distributor), https://youtu.be/Pw33zQ2ChrA.

Chybné použití

Dá se aktuálně konstatovat, že nemocnost v České republice nyní stagnuje, a i když se objevuje víc pacientů s chronickými problémy, nejedná se o epidemii.

PALEY, Nina (režisérka). *Síta zpívá blues*. Film; online. Nahrál: Tarak. © 2008. ISAN 0000-0004-FA53-0000-F-0000-0000-T. Dostupné z: Youtube (distributor), https://youtu.be/Pw33zQ2ChrA.

Použitá literatura

[1] ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ (ÚNMZ). ČSN ISO 690:2022, *Informace a dokumentace — Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. 2022.

[2] ZIZIENOVÁ, Marta; Pavla VRABCOVÁ; Luboš BĚHÁLEK a Jan KOPRNICKÝ. *[Metodika citování pro TUL, konzultace ke sporným bodům]*. Videorozhovor. Liberec: Marta Zizienová, 2023-03-17.

[3] ZIZIENOVÁ, Marta a Martin KRAUSE. *Metodika zpracování bibliografických citací a pravidla pro psaní citací*. 2. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2021. ISBN 978-80-7494-576-2. Dostupné z: https://publi.cz/books/1514/index.html?secured=false#cover.

[4] CORPORATION FOR DIGITAL SCHOLARSHIP. *Zotero | Your personal research assistant*. Webové sídlo. [2023?]. Dostupné z: https://www.zotero.org/. [citováno 2023-03-20].

[5] *JabRef – Free Reference Manager – Stay on top of your Literature*. Webové sídlo. [2023?]. Dostupné z: https://www.jabref.org/. [citováno 2023-03-20].

[6] CITACE.COM. *Citace PRO*. Webové sídlo. © 2015–2023. Dostupné z: https://www.citacepro.com/. [citováno 2023-03-20].

[7] KNIHOVNA UTB VE ZLÍNĚ. Sekundární citování – Informační výchova K.UTB. Online. 2023. In: *[Informační výchova K.UTB – Informační výchova na UTB ve Zlíně]*. Archivní kopie dostupná z: Internet Archive (distributor), https://web.archive.org/web/20220817124354/https://iva.k.utb.cz/lekce/sekundarni-citovani/. [archivováno 2022-08-17]. [citováno 2023-03-15].

[8] NÁRODNÍ KNIHOVNA ČESKÉ REPUBLIKY. *[AUT – Databáze národních autorit NK ČR]*. Databáze; online. 2023. Dostupné z: https://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-a&local_base=aut. [citováno 2023-03-15].

[9] NÁRODNÍ KNIHOVNA ČESKÉ REPUBLIKY. Dynamický dokument. Online. 2003/02/10 [2003-02-10]. In: *KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)*. Dostupné z: https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000000864&local_base=KTD. [citováno 2023-03-15].

[10] NÁRODNÍ KNIHOVNA ČESKÉ REPUBLIKY. Statický dokument. Online. 2003/02/10 [2003-02-10]. In: *KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)*. Dostupné z: https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000000925&local_base=KTD. [citováno 2023-03-15].

[11] SOUKUPOVÁ, Bára a Lukáš FRÝDEK. *TY¶OGRAPHIC¬ CHEATSHEET*. PDF; online. [Plzeň]: Beneš & Michl, © 2016. Dostupné z: https://www.benes-michl.cz/data/folders/typographic_cheatsheet_1_1-f1.pdf.

[12] ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR. *Internetová jazyková příručka*. Webové sídlo. © 2008–2023. Dostupné z: https://prirucka.ujc.cas.cz/. [citováno 2023-03-20].

Název	Metodika citování
Autor	Mgr. Marta Zizienová
	doc. Ing. Pavla Vrabcová, Ph.D.
	Ing. Jan Koprnický, Ph.D.
	Ing. Luboš Běhálek, Ph.D.
Vydavatel	Technická univerzita v Liberci
	Studentská 1402/2, Liberec
Schváleno	Rektorátem TUL dne 18. 4. 2023, čj. RE 19/23
Vyšlo	v dubnu 2023
Vydání	3., upravené
ISBN	978-80-7494-650-9
Č. publikace	55-019-23

Tato publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou